

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 238 (8515) | 15 кастрычніка 1939 г., нядзеля | ЦЕНА 10 КАП.

ЗА ПРАВА ЎДЗЕЛУ ў сельскагаспадарчай выстаўцы ў 1940 годзе

Два з паловай месяцы пладатворна працуе Усеаюзная сельскагаспадарчая выстаўка. Выстаўка з'явілася магчымай дэманстрацыяй гіганцкага перамогі савецкай зямлі над перамогай пераможцаў...

пнт, ільновалакна. Звяно тав. Салавейчыка з калгаса «Комунар» Барыскага раёна мае 12 гектараў пасеву розных культур. Звяно атрымае: бульбы — 300 пнт, з гектара, пшаніны — 26,4 пнт, ячменю — 19,7 пнт, ільновалакна — 10 пнт, з гектара.

На Усеаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы шырока дэманструецца вопыт работы ефрэмаўскіх звеняў — гэтах выдатных майстроў сталінскіх ўраджаю зернавых. Перадвая калгасы нашай рэспублікі змагаюцца за ўнярэнне ефрэмаўскага вопыту. Вос, напрыклад, калгас «Маяк савецкага» Барыскага раёна. На прыклад апошняга года тут энергічна вывучаюць і скарыстоўваюць вопыт ефрэмаўскіх звеняў. У выніку калгас атрымаў з усяй пшаніцы пасеву яравой пшаніцы (30 гектараў) на 18,8 пентераў з гектара. Гэта ў той час, калі сярэдня ўраджай пшаніцы ў мінулым годзе склаўшы толькі 8 пентераў з гектара. Ураджай ячменю на калгасе склаў 21,7 пентера з гектара (на плошчы 27 гектараў). Сярэдня ўраджай па ўсім калгасу 14 пентераў з гектара. Гэта на 4 пентеры вышэй ўраджаю мінулага года.

Падобны прыклад можна прывесці шматлікіх. І ўсе яны паказваюць, што калгасы рэспублікі ў гэтым годзе зрабілі буйны крок уперад у барацьбе за ўраджай.

Права чэспі партыйных і савецкіх арганізацый дабіцца, каб савецкім сельскагаспадарчым выстаўкам пераважна ўдзельнічалі ўсеаюзная школа перадавага стаханавскага вопыту і стала арганізатарам сацыялістычнага спаборніцтва за баявое выкананне гістарычных рашэнняў XVIII з'езду ВКП(б) па сельскай гаспадарцы. Сотні тысяч чалавек, якія наведвалі выстаўку, уражліва вывучалі і вывучаюць багаццый вопыт перадавоў сацыялістычнага земляробства. На агрудках сходах калгасніц і слухачаў і дэлегатаў абмяркоўвалі адроты сваіх праблематых на выстаўцы, яны намячалі і ажыццяўлялі рад новых прыёмаў стаханавскай адроты.

Разам з калгаснікамі значным вопытам абгаціліся навуковыя работнікі і спецыялісты сельскай гаспадаркі. Толькі наглядна закончыла сваю работу ўпершыню сесія Акадэміі навук БССР, якая была прысвечана пытанню шырокай прапаганды і практычнаму выкарыстанню вопыту выстаўкі на калгасных паліт рэспублікі.

На Усеаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы адбыліся дэлегаты савецкіх работнікаў асобных галін сельскагаспадарчай вытворчасці розных рэспублік і абласцей. Дастаткова ўказаць на сустрэчы ільновалакна БССР, Калінінскай і Смаленскай абласцей, калгаснікаў БССР і Далекага Усходу. Гэтыя сустрэчы ашчыльнялі ўспыт сацыялістычнага спаборніцтва за паспяховае ажыццяўленне задач трэцяй п'ятгодкі па сельскай гаспадарцы.

Напярэдня вынікі сельскагаспадарчага года паказваюць, што ў рэспубліцы мноштва лік калгасаў, брыгад і звеняў, якія па рэзультатах сваёй работы дастойны быць удзельнікамі Усеаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі ў 1940 годзе.

Вось некалькі прыкладаў. Калгас імені Сталіна Магілёўскага раёна з плошчы 329 гектараў зернавых атрымаў ураджай па 15,9 пнт, з гектара. Калгас «Шлях да савецкага» Горкаўскага раёна з плошчы 72 гектараў атрымаў ураджай 4,5 пентера ільновалакна і 4,3 пнт, ільносёма з гектара. Звяно тав. Сіманавы з калгаса «Чырвоны сормовец» Чэркаўскага раёна на плошчы 3 гектараў атрымаў па 17

Насустрач XXII гадавіне Кастрычніка

ВЫТВОРЧЫЯ ПОСПЕХІ СТАХАНАЎЦАЎ ІЛЬНОВАДАЎ

На ільновадах мінскага трэста вялікае перадавычае ажыццвенне. Уключыўшыся ў пераказчыцкае сацыялістычнае спаборніцтва, стаханавцы ільновадаў дабываюць новых вытворчых поспехаў у сваёй рабоце.

Узоры высокапрадукцыйнай работы паказваюць стаханавцы чавускага завода. Стаханавца тав. Шаршнёва адна замяняе трох чалавек. За змену яна палывае 250 кілограмаў валакна пры норме 120 кілограмаў. Гэтую высокую выпрацоўку яна замацавала і штодзённа дае 200 проц. нормы. Добра працуе брыгада тав. Лазарвай. Яна вышуквае 240—250 кілограмаў валакна за змену (заганне 140 кілограмаў).

На 26 заводах пачалася перапрацоўка ільнотресты новага ўраджаю. На 10 кастрычніка перапрацавана звыш 2.000 тон. Кожны дзень прыносяць новыя рэкорды вытворчых поспехаў. Дарэмнава завяршыў гэтую план буйнейшай ільнотресты рэспублікі — шклоўскі. Асабліва высокіх паказальнікаў дасягнула змена майстра-організатара тав. Кузьміной, якая сістэматычна перавыконвае сваё заданне.

Многія жанчыны на гэтым заводзе пачалі авалодваць буйным складаным працоўным работам. Спецарамі, машыністамі рэлей працавалі толькі мужчыны. Зараз з гэтай кваліфікацыяй справляюцца стаханавцы Жырэвіч і Сярганенка. Лепшая работніца Пухерава вылучана на пасадку брыгадзіра.

Рабочыя калектывы чавускага, горкаўскага, магілёўскага, гораўскага, кастрычніцкага і перамоўскага ільновадаў змагаюцца за дэспартынавае выкананне гадовага плана да 22-й гадавіны Кастрычніка.

Да 10 кастрычніка мінскі ільнотрест выканаў 10-месячны план на 105 проц. Рабочыя ільновадаў абавязаліся выканаць гадавы план да 5 снежня.

АБСЛУГОЎВАЮЦЬ ПАВЯЛІЧАНУЮ КОЛЬКАСЦЬ МАШЫН

ВПШЕВСК. 3 дня ў дзень павышаюць сваю прадукцыйнасць працы работнікі трыкатальнай фабрыкі імені Клары Цэткін Стаханавіч т. Савачынскага. Ажыццвенне і Гітара перайшлі на абслугоўванне 8 трыкатальных машын замест 6. Сваё заданне яны выконваюць па 110—120 проц. На 4 чуючыя аўтаматы замест 3 перайшлі працаваць стаханавцы тт. Паўчышкі і Скарадыкіна.

пачалі абслугоўваць па 16 верацён (норма 12). Выдатную ініцыятыву праявілі майстры механікі тт. Баравік і Шэйборт. Замест 48 машын па норме, яны ўзяліся абслугоўваць па 72 машыны. У рэзультат стаханавскай работы калектыва, у агульным ліку фабрыка выконвае срой план на 112—115 проц. Толькі за 5 дзён, з 6 па 11 кастрычніка вышуквалі звыш плана 2.000 кілограмаў валакна. (БЕЛТА).

РАДАСНА СУСТРАКАЮЦЬ СВЯТА

МАГІЛЕЎ. (БЕЛТА). Шчогра аплывае калгасная зямля чэспую работу калгасніц. Багаты ўраджай зернавых і бульбы атрымаў у гэтым годзе калгаснікі сельскагаспадарчай арелі імені Сталіна Шыфускага сельсавета. З 3 года ў год растуць ўраджай калгаса. За 9 месяцаў гэтага года ад рэалізаваных сельскагаспадарчых прадуктаў калгас ужо атрымаў 400 тысяч рублёў прыбытку. Ад адной толькі маліны калгас мае прыбытку 120 тысяч рублёў, ад продажу гародніны вылучана 150 тысяч рублёў, а да канца года будзе атрымана 250 тысяч рублёў.

дэспую падрыхтоўку да 22-й гадавіны Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Калгас паспяхова завяршае сельскагаспадарчыя работы, разлічыўся з дзяржавай па ўсіх відах паставак, звыш плана прадэў дзяржаве 6 тон збожжя. Пачалі працягваць апрацоўку ільну. Ударнымі тэмамі прахэціць уборка бульбы — на 10 кастрычніка ўборана 40 гектараў з 52. Зімагачыцца за прыяшчэства ў сацыялістычным спаборніцтве, калгаснікі Елена Барзана, Зіна Забавская, Анна Дрозд, Надзя Крысковіч і іншыя перавыконваюць нормы выпрацоўкі ў паўтара-два разы. Жанчыны не ўсіх работах паспяхова замяняюць мужчын, прызваных у рады Чырвонай Арміі.

Большэвіцкую сустрэчу рыхтуе калгас XXII гадавіне Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Калгас поўнасьцю выканаў абавязальнасць перад дзяржавай. Завочна малашба зернавых з плошчы 440 гектараў. Дзейна рыхтуюцца да свята калгаснікі. Яны заканчваюць рамонты дамоў, закупляюць дробную мабылю. Багаты ў калгасе працэсары. Авансам калгаснікі атрымаў на прапазавань на 3 рублі грашмама і па 1 кілограму зернавых. Ужо вылучана на працяг калгаснікам 104 тысячы рублёў. Тысячу рублёў атрымаў калгаснік-стаханавец Манішэўскі. Ён закончыў будаўніцтва новага дома, у якім будзе сустрэчана радаснае свята Кастрычніка. Тав. Манішэўскі набыў нікельраваны ложак, шкаф за 650 рублёў, упрыгожвае кватэру партрэтамі ірэндуіноў партыі і ўрада. У новы дом прыбыў калгаснік Ільсена. Калгаснік Калінін атрымаў на працяг 1200 рублёў. Ён таксама набыў добрую мабылю. Калгаснік Чахоўскі купіў 10 вепскіх красавіч, тлуму і добрую мабылю.

Радасна правяляць калгаснікі вялікае свята. Гуртж калгаснай мастацкай самадзейнасці рыхтуюцца да святавых рыхтункаў. АСПАВІЧЫ, 13 кастрычніка. На заклік краснапролетарскай калгасніц сельскагаспадарчай арелі «Новая ніва» Сісладскага сельсавета адкаваюць новым вытворчым уздымам. У калгасе разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва на

Закончылі копку бульбы

ГРЭСК. У адказ на заклік краснапролетарскай калгасніц раёна аднадушна ўключыліся ў пераказчыцкае сацыялістычнае спаборніцтва за хутчэйшае завяршэнне сельскагаспадарчых работ. Калгасы «Новая зара» Пухаўскага сельсавета, імені Кірава Перамайскага сельсавета да 8 кастрычніка поўнасьцю закончылі копку бульбы. Калгас «Случ» Палікарэўскага сельсавета план уборкі бульбы выканаў на 95 проц. Многія калгасніцы гэтай сельскагаспадарчай паказваюць

узоры стаханавскай работы. Люба Прыко, Аляксандра Булькіна, Маяя Радзюковіч і іншыя штодзённа выконваюць па 0,12 гектара бульбы пры норме ў 0,06 гектара. На 7 кастрычніка поўнасьцю закончыў уборку бульбы калгас «Свабода» Трунаўскага сельсавета. Калгас поўнасьцю разлічыўся з дзяржавай па ўсіх відах паставак, падрыхтаваў намяшчаны для збоўкі жытвыя.

Здаюць ільновалакно дзяржаве

БАРЫСАЎ. (Па тэлефону). Дзейная падрыхтоўка да 22-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі разгарнулася ў калгасе «7-мы з'езд Советам» Кішчына-Слабога сельсавета. Калгаснікі ў тэрмін закончылі с'ябу азімых, уборку бульбы, выканалі абавязальнасць перад дзяржавай па зборы хлеба і бульбы і па ўсіх відах плацяжоў.

і першымі ў раёне прыступілі да апрацоўкі ільну. Штодзённа на мяшці і тропцы ільну працуе 15 жанчын. На 11 кастрычніка калгас здаў дзяржаве 157 кг. ільну і 66 кг. пшані. Калгаснікі абавязаліся да 20-га кастрычніка поўнасьцю закончыць апрацоўку ільну і разлічыцца з дзяржавай.

УТВЕРДЖЕ СЕМПАЛАЦІНСКАЙ, АКМОЛІНСКАЙ І ДЖАМБУЛСКАЙ АБЛАСЦЕЙ У САСТАВЕ КАЗАХСКОЙ ССР

Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР зацвердзіў прадстаўленне Прэзідыума Вярхоўнага Савета Казаскай ССР аб утварэнні Семпалацінскай абласці з цэнтрам у горадзе Семпалацінску, Акмолінскай абласці з цэнтрам у горадзе Акмолінску і Джамбулскай абласці з цэнтрам у горадзе Джамбуле. Абласны цэнтр Усходне-Казаскай абласці пераносіцца з горада Семпалацінскага ў горад Усць-Каменатарск.

Заклік танкістаў

Танкісты Н-скай часці Беларускага фронту — удзельнікі баёў за вызваленне палічын Заходняй Беларусі ад гіету польскіх панюў—звярнуліся да ўсіх чырвонаармейцаў, камандзіраў і падпартыікаў РСЧА з заклікам дасціпа састрыць 22-ю гадавіну Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. — На долю нашых танкістаў, — гаворыцца ў звароце, — выпала вялікая частка буйных пераважных участках фронту, першымі перайшлі граніцы і ўступілі ў бой, быць свежымі той велізарнай радасці і захаплення, з якімі сустракалі Чырвоную Армію вызваленныя народы Заходняй Беларусі. Перад пачаткам баявых дзейнасцяў урад ордэнааноснай Савецкай Беларусі Уручыў нам чырвоны сцяг за выдатныя поспехі ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы. Радасці і гордасцю поўны сэрцы байцоў і камандзіраў, якія з часцю пранеслі гэты сцяг праз усю Заходнюю Беларусь. За кароткі час баявых дзейнасцяў наша частка захавала безліч трафеяў — 8 артылерыйскіх гармат, 680 кулямётаў, 120 тысяч вінтовак, 1.200 яшчэных боепрыпасаў, усё ваенныя склады першай польскай дывізіі, вялікі склад гаручага, 4 эшалоны з боепрыпасамі і амуніцыяй, 200 аўтамашын. Узята ў палон 18.000 салдат і 1.200 афіцэраў. У звароце гаворыцца, што рыхтуючыся да вялікага пролетарскага свята, у часці ашчыльняў разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва. Танкісты абавязаліся заваяваць пераможцаў сярэд танкавых часцяў Беларускага фронту. Баявы заклік танкістаў атрымаў жыццёвую дапамогу па ўсіх частках Беларускага фронту. На мігчуну ў Н-скай часці з прамай выступіў чырвонаармеец тав. Яскін. Ён сказаў: — Мы ўсе часна выканалі свой абавязак перад радзімай. Намічана было стрыць маць ільківага парню бійцоў, камандзіраў і падпартыікаў уперад, для вымажання баявога задання. Зарот танкістаў абавязвае нас шчыра шырока разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва, шчыра больш гораўска баявую магчымасць Чырвонай Арміі. Даб'ёмся толькі выдатных паказальнікаў у баявой і палітычнай падрыхтоўцы

Пераказчыцкае спаборніцтва. Стаханавец—гонар механічнага пеха Гомельскага станкабудуўнага завода імені Кірава В. І. Кароба ўключыўся ў спаборніцтва і с'яў на вышэйшым узроўні Кастрычніцкай рэвалюцыі. Тав. Кароба працуе па 2-х станках выконвае норму на 300—350 проц. Фото А. Р. Шавіча (фотарэдакцыя БЕЛТА).

ЗАХОДНЯЯ БЕЛАРУСЬ ДЗЕЙНА РЫХТУЕЦЦА ДА ВЫБАРАЎ У НАРОДНАЕ (НАЦЫЯНАЛЬНАЕ) САБРАННЕ

Гутарка са старшынёй Камітэта па арганізацыі выбараў у Народнае (нацыянальнае) Сабранне тав. В. Е. ГАЙСІНЫМ

БЕЛАСТОК, 14 кастрычніка. (Па тэлефону). У абласці Заходняй Беларусі шырока разгортаецца перадавычае кампанія. Вызвалены народ з небылым уздымам рыхтуецца да ня выбараў — 22 кастрычніка. У гутарцы з нашым карэспандэнтам старшынёй Камітэта па арганізацыі выбараў у Народнае (нацыянальнае) Сабранне тав. Гайсін з'явіўся: — Упершыню ў гісторыі свайго існавання вызваленыя 3-м ад армія польскіх панюў і капіталістаў народ Заходняй Беларусі будучы выбарыць сваіх дэпутатаў у Народнае (нацыянальнае) Сабранне на аснове ўсеагульнага, роўнага, прамога выбарчага права пры тайным галасаванні. Гэта будучы самая дэмакратычная выбары, якіх раней не ведалі і не мог ведаць прапоўны народ Заходняй Беларусі.

Сабрання селянін-бядняк Валодзімір Мартынавіч Рагашэўскі. У Міхайлаўскай выбарчай акрузе вялікаму камітэту багваа Нікала Антонавіча Банаювіча. Зараз зацэпваецца абсталяванне выбарчых участкаў і складанне спіскаў выбарчыкаў. Сярод выбарчыкаў праводзіцца вялікая агітацыйна-прапагандацкая работа. Толькі ў адным Беластоцкім павеце працуюць каля 2 тысяч агітацэраў, якія ідуць у масы ўваенныя словы праўды. Выбарчыкі з вялікай зацікаўленасцю знаёмяцца і вывучаюць пункт за пунктам перадавычае выбараў у Народнае (нацыянальнае) Сабранне.

Камітэт па арганізацыі выбараў вялікую ўвагу адые культурнаму абслугоўванню выбарчыкаў. У іні выбарчай кампаніі на выбарчых участках насельніцтва будучы абслугоўваць ансамбль чырвонаармейскай песні і пляскі. Гуртскі тэатр БССР, Заслаўскі калгасна-саўгасны тэатр, літаратурна-музыкальны сілы, дэсяткі кіноперасовак з лепшымі савецкімі кінофільмамі.

Тэатры і вёскі Заходняй Беларусі прымаюць святочныя выглы, упрыгожваюцца лозунгамі і плакатамі, партызамі кіруючы большэвіцкай партыі і савецкага ўрада.

Працоўныя Заходняй Беларусі з неапраўдана чакаюць ня выбараў і с'якія мяняць Народнага (нацыянальнага) Сабрання, якое павінна вырашыць гістарычныя задачы, якія ставіць перад сабой вольным народам.

Адным з першых кандыдатаў у дэпутаты Народнага (нацыянальнага) Сабрання, вылучаным працоўнымі горада Беласток, з'яўляецца член часовага ўпраўлення горада, актывная работніца-тэкстыльшчыца Беластока Марыя Іванаўна Дзячуч.

ВЫДАТНАЯ КІНОАРТЫСТКА НОРА НЭЙ У БЕЛАСТОКУ

БЕЛАСТОК, 14 кастрычніка. (Па тэлефону). Сярод многіх бежанцаў у Беласток прыбыла вядомая польская кіноартыстка Нора Нэй. Яна Нора Нэй шырока вядома ў Заходняй Беларусі. Працуючы ў варшавскай кіностудыі, яна выконвала ў фільмах дэспты розных роляў. Кіноартыстка Нора Нэй, па нацыянальнасці ўкраінка, ураджанка горада Валкаўска. Яна прышла ў буйную паліскай Польшчы вельмі нежылы шлях. Яе талант не мог з поўнай сілай раскрыцься ў краіне, дзе быў прыгнечаны народ, дзе панавалі паліцэйскі, панскі бізус. Нора Нэй раскавае аб жудасных умовах работы польскіх кіноартыстаў. Многія

з іх палымі гомамі былі беспрацоўнымі. У паліскай Польшчы не патрэбны былі таленты. І вось зараз Нора Нэй у Беласток. Часовым упраўленнем горада вядомая кіноартыстка запрошана на работу ў якасці інспектара часовага ўпраўлення па арганізацыі тэатральных сіл. Нора Нэй з вялікай радасцю прыняла запрошэнне часовага ўпраўлення працаваць на карысць вызваленага народа. Самі Нора Нэй па рашэнню часовага ўпраўлення аказана матэрыяльная дапамога ў суме 5 тысяч рублёў і прадастаўляецца кватэра.

ЗАКЛІК ТАНКІСТАЎ

Танкісты Н-скай часці Беларускага фронту — удзельнікі баёў за вызваленне палічын Заходняй Беларусі ад гіету польскіх панюў—звярнуліся да ўсіх чырвонаармейцаў, камандзіраў і падпартыікаў РСЧА з заклікам дасціпа састрыць 22-ю гадавіну Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. — На долю нашых танкістаў, — гаворыцца ў звароце, — выпала вялікая частка буйных пераважных участках фронту, першымі перайшлі граніцы і ўступілі ў бой, быць свежымі той велізарнай радасці і захаплення, з якімі сустракалі Чырвоную Армію вызваленныя народы Заходняй Беларусі.

Перад пачаткам баявых дзейнасцяў урад ордэнааноснай Савецкай Беларусі Уручыў нам чырвоны сцяг за выдатныя поспехі ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы. Радасці і гордасцю поўны сэрцы байцоў і камандзіраў, якія з часцю пранеслі гэты сцяг праз усю Заходнюю Беларусь. За кароткі час баявых дзейнасцяў наша частка захавала безліч трафеяў — 8 артылерыйскіх гармат, 680 кулямётаў, 120 тысяч вінтовак, 1.200 яшчэных боепрыпасаў, усё ваенныя склады першай польскай дывізіі, вялікі склад гаручага, 4 эшалоны з боепрыпасамі і амуніцыяй, 200 аўтамашын. Узята ў палон 18.000 салдат і 1.200 афіцэраў. У звароце гаворыцца, што рыхтуючыся да вялікага пролетарскага свята, у часці ашчыльняў разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва. Танкісты абавязаліся заваяваць пераможцаў сярэд танкавых часцяў Беларускага фронту.

Баявы заклік танкістаў атрымаў жыццёвую дапамогу па ўсіх частках Беларускага фронту. На мігчуну ў Н-скай часці з прамай выступіў чырвонаармеец тав. Яскін. Ён сказаў: — Мы ўсе часна выканалі свой абавязак перад радзімай. Намічана было стрыць маць ільківага парню бійцоў, камандзіраў і падпартыікаў уперад, для вымажання баявога задання. Зарот танкістаў абавязвае нас шчыра шырока разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва, шчыра больш гораўска баявую магчымасць Чырвонай Арміі. Даб'ёмся толькі выдатных паказальнікаў у баявой і палітычнай падрыхтоўцы

і першымі ў раёне прыступілі да апрацоўкі ільну. Штодзённа на мяшці і тропцы ільну працуе 15 жанчын. На 11 кастрычніка калгас здаў дзяржаве 157 кг. ільну і 66 кг. пшані. Калгаснікі абавязаліся да 20-га кастрычніка поўнасьцю закончыць апрацоўку ільну і разлічыцца з дзяржавай.

Тэлеграма Міністра Замежных Спраў Літвы п. Урбшыс Старшыні Соўнаркома і Наркому Замежных Спраў СССР тав. В. М. Молатаву

МАСКВА. Пасля звароту на радзіму спыту расцлашце Вам удзячнасць літоўскай дэлегацыі за цэльную гасцінасць, аказаную нам у Маскве, і за дружэскае вобрат перагавораў, прывяўшых да заключэння нашага дагавора ад 10 кастрычніка. Прашу ў асабліва перадаць нашы прызнальнасці І. В. Сталіну за яго шырокае разуменне

імянінаў літоўскага народа і сваім дзейным удзелам у перагаворах умалаўважаму ўважаме запер'е і традыцыйную дружбу, якая някзана існуе паміж нашымі дзяржавамі. Зварот вёкавай сталіны Літвы горада Вільня і абласці быў успрыняты літоўскім народам з найглыбейшай радасцю. УРБШЫС.

Тэлеграма Старшыні Соўнаркома і Наркома Замежных Спраў СССР тав. В. М. Молатава Міністру Замежных Спраў Літвы п. Урбшыс

КАУНАС. Шчогра дзякую Вам і ўвесь састаў літоўскай дэлегацыі за Ваша цэлае прывітанне і выразыяны Вам пацуні па выкладку падпісанага дружэствага савецка-літоўскага дагавора ад перадачы Літоўскай Рэспубліцы горада Вільня і Віленскай абласці і аб узаемаатамозе паміж Савецкім Саюзам і Літвой.

ПРЫВІЦЦЕ ВЕНГЕРСКОЙ ДЫПЛАМАТЫЧНАЙ МІСІ

Усе члены савецкай дэлегацыі з вялікім задавальненнем адзначаюць сумесную з Вамі работу па падрыхтоўцы гэтага дагавора на карысць далайскага ўмацавання дружбы, мірнага развіцця і шчуплявання народаў Літвы і Савецкага Саюза. Выражаю цэспую ўпэўненасць у тым, што наш новы дагавор паслужыць справе ўмацавання міру ва Усходняй Еўропе. МОЛАТАЎ.

ПРЫВІЦЦЕ ВЕНГЕРСКОЙ ДЫПЛАМАТЫЧНАЙ МІСІ

13 кастрычніка г. г. у Маскву прыбыла Венгерская Дыпламатычная Місія на чале з Натэв'яніным Пастаянікам і Паўнамоцным Міністрам п. дэ Крыштоф.

На Кіеўскім вокале п. дэ Крыштоф быў сустрач Заг. Прагалоўным Аліксам ПЕЭС т. В. Н. Барэўскім. (ТАСС).

ЛЕПШЫХ ЛЮДЗЕЙ ВЫБЕРАМ У НАРОДНАЕ САБРАННЕ!

ВАРТАЎНІК СІМАКОВІЧ — КАНДЫДАТ У ДЭПУТАТЫ

БАРАНОВІЧЫ. (Па тэлефону). На агульным сходзе рабочых кансервнага завода «Крас-экспарт», на якім прысутнічала каля 300 чалавек, аднадушна вылучылі кандыдатам у дэпутаты Народнага (Нацыянальнага) Сабрання Заходняй Беларусі вартаўніка гэтага ж завода Адама Васільевіча Сімаковіча.

Тав. Сімаковіч працуе на заводзе з 1923 года. 16 год яго жорстка экспанатаваў гаспадар прадпрыемства, азекаваўся над ім. Зараз усе рабочыя завода аднадушна аказалі яму вялікае гавэр'е.

Пры абмеркаванні кандыдатуры тав. Сімаковіча выступіла 6 чалавек. Рабочыя т. Варыбіла, Туміла, Барскі і інш. выказаліся за Адама Васільевіча і патрымакі яго кандыдатуру.

Механік завода тав. Сарноўскі пад бурны апладысменты ўсіх прысутных, завіў:

Заходняя Беларусь. У г. Баранавічы. Дзевяці чатыры члены Беларускага дэпутатскага савета.

НАРОДНЫЯ ДЭПУТАТЫ

МАЛАДЗЕЧНА. (Па тэлефону). Зараз горад і навет перажываюць радасныя дні. Праходзяць многія дні мітынгі, сходы, прысвечаныя выбарам у Народнае (Нацыянальнае) Сабранне.

Рабочыя, служачыя і інтэлігенцыя шматлікіх прамысловых і сельскагаспадарчых заводаў, электрастанцый і інтэлігенцыя горада вылучылі кандыдатам у дэпутаты Народнага (Нацыянальнага) Сабрання тав. Міхаленка, тав. Міхаленка і тав. Міхаленка — актыўны чырвоныя працоўныя, нацыянальнасці беларусы, селяніны.

На Маладзечанскай сельскай выбарчай акрузе вылучылі кандыдатам у дэпутаты Народнага (Нацыянальнага) Сабрання тав. Міхаленка і тав. Міхаленка — актыўны чырвоныя працоўныя, нацыянальнасці беларусы, селяніны.

РАДАСЦЬ ВЫЗВАЛЕНАГА НАРОДА

ГЛУБОКАЕ. (Па тэлефону). З вялікім удзімам прайшоў агульна-гарадскі перавыбарчы мітынг. Пасля кароткага дэбата, прысвечанага значэнню нацыянальнага выбару дэпутатаў у Народнае (Нацыянальнае) Сабранне Заходняй Беларусі, з прамовай выступілі прадстаўнікі мясцовай інтэлігенцыі і працоўных горада, Фельдэр тав. Гелер сказаў:

— Папер, калі мы выхутымся да выбараў у Народнае Сабранне Заходняй Беларусі, менавіта ўсім нам асобныя эпизоды з нашага жыцця, бесперапынна мінутага. Я сабе быў свядком такой спэцыяльнай акалічэнняў у час акупацыі паялымі горада Глубокае 20 год таму назад. Пасляважылі вуліцы горада, польскіх афіцэраў сустраза старыя-яўрэяў Мусіна. Як дражліва зьверы наліцелі яны на старыка і нажамі разам з мясам выразалі яму бараду. Мне, як фельдэру, прышлося аказаць яму медыцынскую дапамогу. Пасля зьверскага «бандэля» аказалася неабходным пакласці 7 шпю на твары.

Як гэта не падобна на сустрачку Чырвонай Арміі з насельніцтвам. Як лепшага, дарагога гасця сустраці народ Заходняй Беларусі сваю званіцельніцу — Чырвоную Армію. Вось азін з многіх эпохаў. Па дарожку з Глубокае ў Спеліныя ехала сямейка. Бонь спалохаўся танка і апракунуў палегу. Танкіст гэта заважыў; ён сінюю машыну, падняў палегу і камаўніста сінюй жэанцыну:

— Ші не пабілі вы?

— Не, — аказалася яна. — Дзякуй за ўвагу.

— Вызвалены народ Заходняй Беларусі, — закончыў сваю прамову тав. Гелер. — Будучы гаспаваць за сваіх лепшых сямей, якія могуць поўнасьцю ажывіць справядную мару аб лепшым жыцці аб далучэнні Заходняй Беларусі да БССР.

Сакратар камсамольскага камітэта гомельскай трыстанскай фабрыкі «8 сьнежня» т. Рубін з вывучэннем гісторыі ВКП(б). Фото А. Шапкіна.

ЗАКІНУТЫ УЧАСТАК РАБОТЫ

Пасля рашэння ЦК ВКП(б) «Аб партыйнай прапагандзе ў сувязі з выпускам «Кароткага курсу гісторыі ВКП(б)» на радар прапартыйнага Варшавскага раёна (г. Мінск) былі створаны гурткі па вывучэнні гісторыі партыі. Як-жа яны працуюць? Гурткі, арганізаваны пры Траўматэапітэары, у пераходны перыяд займаўся толькі адзін раз, прычым з 18 запісаных прысутнічалі 6 чалавек. 8 кастрычніка слухачы акурата сабраліся на чарговы заняткі, але кіраўнік гуртка тав. Барчаніч не прыйшоў, і заняткі зноў былі сарваны.

На заводзе імяні Малагава апошнія чатыры гурткі адыліся ў ліпені. На працягу месяца не займаўся гурток па гісторыі ВКП(б) і на электрастанцыі. Тут да апошняга часу нават не было кіраўніка гуртка.

На фабрыцы «БМ» 8 кастрычніка заняткі былі сарваны, бо слухачы не былі паведамлены аб часе заняткаў. Партарганізацыя фабрыкі не пікавала тым, што рад камуністы, як напрыклад, т. Гоберман, Моцкі, нічо не вучацца і не авалодваюць марксізмам-ленінізмам.

Не лепш працуюць і камсамольскія гурткі па вывучэнню гісторыі ВКП(б). У гурткі пры арпелі імяні 16-га МЮД'а за год змянілася 10 кіраўнікоў. 19 верасня быў прыслаў кіраўнік, які прабываў адзінаццаць і зараз адлікаў райком партыі. Гурток на працягу месяца зусім не займаўся. Сакратар партарганізацыі арпелі тав. Язір некалькі разоў звяртаўся ў райком партыі за дапамогай, але нічога канкрэтнага не дабілася.

Большасць гурткоў усе яшчэ вывучае першыя тры раздзелы Кароткага курсу. Усе гэта рэзультат таго, што адзін прапаганда і агітатара Варшавскага райкома партыі слаба кіраваў гурткі гурткі па вывучэнню гісторыі партыі.

ПЛАДЫ БОЛЬШЭВІЦКАГА КІРАЎНІЦТВА

У камы шырокага двара мінскай скурана-галатарэйнай фабрыкі імяні Губіна, шэра прыгуліся невялікі будынак. Тут змяшчаецца фабрычная чытальня. Кожны дзень у абедзены перапынак і пасля работы сюды прыходзяць агітатары, каб атрымаць тую ці іншую параду або прапагандавыя матэрыялы. Чытальня поўнасьцю забілівае іх усім неабходным. Атрымаваюць тут агітатары і практычную дапамогу ў сваёй рабоце.

Вось налічваюць чарговыя заняткі. У агітатары т. Цырына і Барова ўзнік рад незручных пытанняў пры складанні навуковых лекцый. Іны звяртаюцца за дапамогай да загадчыка чытальні т. Шлізнава і атрымаваюць дэталыныя адказы. З радом пытанняў звяртаюцца сюды і іншыя агітатары.

У агітатара фабрыкі налічваюцца 38 чалавек. Усе яны ўмею расказаць на разнастайных участках. Амаць кожны дзень у пыхах сярэд рабачых правозішча па розным гурткі і чыткі газет. Рабочыя каляктыў заўсёды ў курсе міжнародных падзей.

Вынікі шырокай палітычна-масавай работы на прапартыйнае вядомыя. З месца ў месца фабрыка перавыконвае профплан па ўсіх паказальніках.

У футлярным паху (пачальнік — камуніст т. Міні) рабачыя наладзілі значна перавыконваюць свае дзёныя вытворчыя заданні. Напрыклад, у змене майстра т. Капілевіча (ён-жа партыйны арганізатар паха), рабачыя-стаханавіца т. Катіеўскай выконвае дзёныя нормы на новым працоце на 167 проц. Перавыконвае заданні і рабачыня т. Бура і інш. У змене майстра т. Дзюпа рабачыя т. Юра, Палей, Леф і інш. выконваюць нормы на 120—135 проц. Футлярны пах на фабрыцы не выключэнне.

Фабрычны каляктыў упорна, па-большэйшаму змагаецца за тое, каб і падальш утрымаць прынятыя сярэдні скрутава-аб'ёмовыя прапартыйнае Беларусі.

Добра арганізавана партыйная арганізацыя агітатыву і рабачы на выбарчым участку. У 17 гуртках хатніх гаспадар працуюць 34 агітатары. Ужо праведзена на некалькі заняткаў, якія праходзяць пры актыўным удзеле слухачоў.

Кожнаму агітатару выдана бібліятэчка, у якой сабраны асноўныя матэрыялы па выбару і мясцовае Саветы дэпутатаў працоўных, важнейшыя выступленні кіраўнікоў партыі і ўрада.

Вывучыліся на агітатыву рабачы таго ці іншага таварыша, партыйная арганізацыя не забывае аб ім, а час ад часу выкаікае на паслядзінне партыёра і заслухоўвае інфармацыю аб праробленай рабоце.

У гэтым годзе, — гаворыць агітатар т. Капілевіч, — рабачы агітатары паставілі на пераўзнаўленні лепш, чым раней. Партыёра стварыў усе умовы для нашага росту. Газеты, білеты на розныя тэатральныя лекцыі ў першую чаргу атрымаваюць агітатары. Кожны раз, пера пад заняткаў, партыёра збірае нас і дае канкрэтныя ўказанні, якія практычна палікайшы да вырашэння таго ці іншага пытання.

Умею штодзённае кіраўніцтва партарганізацыі стварае добрую глебу для росту маладых агітатывічых катэды фабрыкі.

ЯНЫ З ЧЭСЦЮ ВЫКАНАЮЦ НАКАЗ

БРАСНАЕ. (Па тэлефону). Кандыдатам у дэпутаты ў Народнае (Нацыянальнае) Сабранне па Браснае воласці Маладзечанскага павета рабочыя і селяне вылучылі адначасна сям'ю чалавек, якія на справе паказалі сабе гатовымі да капыя веші барацьбы за інтарэсы працоўных мас.

На 11 выбарчай акрузе рабачы гвардыя вылучыла кандыдатам у дэпутаты Народнага Сабрання Сяргея Ольга Пятроўча, 1908 г. нараджэння, белая селянін. Тав. Сяргей, прапуючы на чыгуны, вяла актывіўную работу сярэд рабачыні, селянства, за што не раз падзяржалася рэпрэсіям з боку польскай улады.

На 12 выбарчай акрузе рабачыя і служачыя чыгуны вылучылі кандыдатам у дэпутаты Народнага Сабрання тав. Лавор Шіхан Нікалавіч, рабачы чыгуны, 1905 года нараджэння.

Тав. Лавор-перадвая рабачы, за спачуванне саветскай улады быў польскімі ўладамі асуджаны на чатыры годны турмы.

На 13 выбарчай акрузе валаснікі камітэтам і працоўнай інтэлігенцыяй мястэчка Краснае вылучылі кандыдатам у дэпутаты Народнага Сабрання тав. Бароўка Назм Кірылавіч, селянін-беларус.

Тав. Бароўка карыстаецца сярэд на селянінства вялікім аўтарытэтам. За свае сямейны думкі, за прыналежнасць да камуністычнай партыі Заходняй Беларусі быў польскай уладай асуджаны на 1 год турма і высылка ў Сібірыя. На выбарчым участку тав. Бароўка быў вылучыў польскімі ўладамі на 5 год у канцэнтрацыйны лагер. Толькі пасля 17 верасня, калі Рабача-Сялянская Чырвоная Армія вызваліла народы Заходняй Беларусі, тав. Бароўка вярнуўся ў сваё роднае сяло і адразу ж прыступіў да актывіўнай работы.

Ён пачаў арганізаваць вясковыя камітэты, арганізаваў валасны камітэт і зараз з'яўляецца старшынёй гэтага валаснога камітэта.

Працоўны мястэчка Краснае вылучылі кандыдатам у дэпутаты Народнага Сабрання лепшых людзей. Яны з чэсна выканваюць яны ім наказ — гаспаваць за Совецкую ўладу, за ўладу рабачы і селян.

Л. БАЛАШ, сакратар валаснога камітэта.

СУСТРЭЧА З КАНДЫДАТАМІ

ПІНСК. (Па тэлефону). Сяліне вёсак Пінскага воласці Пінскага павета на сваіх сходах вылучылі кандыдатам у дэпутаты Народнага (Нацыянальнага) Сабрання Заходняй Беларусі тав. Шыха Івана Кірылавіч, селянін-беларус, і старшыню часовага ўпраўлення г.р. Пінска тав. Дружыніна.

14 кастрычніка адбылася нарада хавараных асоб двух выбарчых акруг. На гэтай нарадзе хавараныя сустракліся з кандыдатам у дэпутаты Народнага (Нацыянальнага) Сабрання т. Дружыніным і Шыхам.

Кандыдат у дэпутаты тав. Дружынін расказаў сабраўшымся аб дасягненнях рабачы і селян Совецкага Саюза, якіх яны дабіліся пад кіраўніцтвам саўзнаўнай большэвіцкай партыі і правараў працоўнага чалавечтва — таварыша Сталіна.

Пры ўпамінанні роліна і любімага імяні таварыша Сталіна раздаліся бурныя апладысменты і вольчы «Няхай мысе нам родны бацька таварыш Сталін!» «Слава таварышу Сталіну!»

Тав. Дружынін знікаваў уздэліўкай нарам за аказанне яму гавэр'е і званіў, што прыходзіць Усе свае сілы і здольнасці, каб з чэсна выканаць наказ выбарчыкаў.

З вялікай пікавасцю нарада выслухала выступленне кандыдата ў дэпутаты Народнага (Нацыянальнага) Сабрання тав. Шыха, які расказаў аб сваім мінулым бяліянічым жыцці.

Да гэтага часу я прапавіў на сельскай гаспадарцы, сваёй зямлі меў адзін гектар, потым і кроўю паліваў гэты кавад, але ўраджаю зямлі не давала. Мая сям'я сызвеста без хлеба.

Польска ўлада мабілізавала мяне ў рады арміі. Тут я ўбачыў іпаче больш гнёту і савадальна. І там, у арміі, і разам з іншымі таварышамі пачаў веші рэвалюцыйную работу. Але польская армія была пасычана правараў, шпіёнамі, афіцэрамі якіх стаў і я. Пачаліся зьдэк, катаванні.

ПРЫЗЫЎ У РАДЫ РСЧА І ВАЕННА-МАРСКОГА ФЛОТА

Закончыўся чарговы прызыў у рады Рабача-Сялянскай Чырвонай Арміі моладзі 1918—1919 гадоў нараджэння.

Напярэдняй вынікі работы прызыўнай камісіі Стацінскага раёна г. Мінска гавораць аб тым, што ў рады Рабача-Сялянскай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота ў гэтым годзе ідзе выключна фізічна моцнае, лісьменнае, культурнае і палітычна развітае папаўненне. Асноўная маса прызыўнікаў мае асвету ў аб'ёме 6—9 класаў. Звыш 30 проц. зацікаўных у РСЧА маюць закончаны сярэднюю і вышэйшую асвету. Больш палавіны прызыўнікаў — камсамольцы.

Сярод прызыўнікаў ёсць 38 пілоў, 42 проц. — варшавыльскія стралкі, 38 проц. — значыцкі ГНА, 70 проц. — ПІХА.

У нараўнаці з мінулым годам значна вырае працент годных да стравой службы. Зусім нізкі працент годных да ваеннай службы і атрымаўшых атэрміўноў па хваробах. Гэта з'яўляецца яркім доказам росту добравыту працоўных мас Совецкага Саюза, рэзультатам штодзённых клопатаў партыі, урада і вайскага правараў нарадоў таварыша Сталіна аб зброў і фізічным стане моладзі нашай краіны.

Імяненне моладзі пасапці ў кадрыя тав. Цырына і Гіт і Ваенна-Марскога Флота вядомае. Гэта скарэае на кожнам кроку. У райваенкамат паступіла многа заяў ад моладзі 1920—1921 г. нараджэння, якая выказала жаданне датэрмінова паціці ў рады РСЧА.

Рабачы-стаханавіц аўтарамонтаж станцыі камсамольцы т. Барташвіч, Пастакоўскі, Зайнаў, Архінаў і Лычкоўскі звярнуліся ў райваенкамат з заявай, у якой пішуч:

ДАСТОЙНАЕ ПАПАЎНЕННЕ

«Прасімі хадзіць перад Наркомз абароны аб датарыёвым прызыве нас у рады РСЧА, бо мы хочам хутчэй аўладзець ваенным майстэрствам і б'ць ворага пасакаваўска, аказваць ён ён супуўся».

Прызыўнікі раёна выказваюць сваю адданасць разліце, партыі Леніна—Сталіна і любімому правараў нарадоў таварышу Сталіну, які з'яўляюцца, што з чэсна будуч несьці высокае званне воіна Рабача-Сялянскай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота.

Выключна патрыятычны ўдзім нацядаўся сярэд прызыўнікаў у дні, калі наша гераічная Чырвоная Армія, верная прынятым ітэрнацыяналізма, выконвае чыста волю 170-мільянага савецкага народа, падала руку брацкай дапамогі братам па класу — працоўным Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны і наахвочы вызваліла іх ад рабства і іта польскай панаву. У гэтыя дні ў райваенкамат паступілі дзесяткі заяў ад прызыўнікаў з просьбай аб залічэнні і накіраванні іх у дзёную армію.

Поспехаў у падрыхтоўцы і правараў чарговага прызыва на Сталінскаму заўну г. Мінска мы дабіліся зьяўкучы штодзёнаму кіраўніцтву партыйнай арганізацыі раёна і актывіўнай дапамозе з боку камсамольскіх, саветскіх і грамадскіх арганізацыяў.

Задача партыйных, камсамольскіх і грамадскіх арганізацыяў у далейшым — пелла і арганізаваць правараў прынятых у рады РСЧА; паўсядзёна ажывіць актывіўныя клопаты аб аёмж прызыўнікаў і патрыятычнае пастаяннае сувязь з умоўнымі ў рады РСЧА.

МАЛАДЫЯ ПАТРЫЁТЫ

У Асейскай раёне прызыў у рады Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота выліўся ў яркую даманстрацыю савецкага патрыятызма. У прызыўную камісію палана звыш 80 заяў ад прызыўнікаў, у якіх яны выражаюць сваю ўзвучанасць Совецкаму Ураду, партыі Леніна—Сталіна і вайскаму правараў працоўных таварышу Сталіну, сваю гатоўнасць абараняць любімога радзіму.

Прызыўнік М. Б. Іваноў піша: «Я многа працую на ўдасканаленне сваёй навуковай пеладга. Азе гэтага маю. Трэба атрымаць яшчэ моцнае, глыбокія веды ў галіне ваеннай тэхнікі. Трэба вывучыць тую магутную тэхніку, якой аснашчана наша доблесная Чырвоная Армія і Ваенна-Марскі Флот. І вось цяпер я, як і многія іншыя, іду ў рады РСЧА з чэсна выконваць свая дзёныя абавязкі саветскага грамадзяніна. Няма большага паточу, чым слухчы саветскаму нараду, ахоўваць міруную прапу краіны Саветаў».

«Усе свае веды і сілы атлазіў на тое, каб вывучыць ваенную тэхніку на выдатна, каб у будучы баях з ворагамі нашай радзімы ўмею абараняць граніцы нашай выдатнай сацыялістычнай радзімы». — пішуч прызыўнікі Г. Ф. Домінікаў, Г. Н. Камелеў і П. І. Сімакі.

Прызыўнік П. І. Верга заявіў прызыўнай камісіі, што ў яго тры браты служачы ў артылерыі, і ён хачеў-бы стаць артылерыстам. Прызыўная камісія задавала просьбу прызыўніка Верга.

На прызыў з'явілася 100 процантаў прызыўнікаў. Асабліва арганізавана з'явілася ў камісію моладзь Боханавіцкага, Сельскаўскага і Асейскага вельсавіч.

Напітан ВАЙТОВІЧ, ваенны камісар Асейскага раёна.

НОВЫ ФАБКМ ЗА РАБОТАЙ

З часу выбараў фабкома на мінскай швейнай фабрыцы «8 сьнежня» прайшло каля трох месяцаў. Да кіраўніцтва профазыянай работы на фабрыцы прыйшлі новыя людзі, лепшыя стаханавіцы—антывісты высокай прадукцывінасці працы. Многія з іх ужо забалі вопыт кіруючай профазыянай работы і паху, барацьбе.

Вось, напрыклад, стаханавіца Эцінгон. Яна на працягу паўтара года праварава прабформам і сваім асабістым прыкладам нахлала сапраўніцтва ў брыгадзе. Яе брыгада была адной з лепшых на фабрыцы. Удзяльна дапамага, самакантроль, ма сава-выхаваная работа сярэд пашпэры стыханавіцкай металавы працы. Усе брыгады стала стаханавіцкай. За перавыкананне пана і вылучыў акасы працункі брыгада атрымае чырвоны сьпід і грашовую прэмію. Тав. Эцінгон праца з'яўляецца членам фабкома. Яна прапаву ў культываці і вядзе вялікую работу сярэд рабачыні фабрыкі па ліквідацыі маласямейнасці. Прафаргм брыгады з'яўляецца за раз тав. Галубовіч, якую тав. Эцінгон, будучы прафаргм, уцягнула ў грамадскую работу.

У фабком таксама выбраны лепшыя стаханавіцы фабрыкі т. Зыць, Лямейка, Мілітовіч і іншыя.

Повавыбарны фабком асноўнай сваёй задачай паставіў выкананне рашэнняў VIII пленума ВКП(б), накіраваных на развіццё гістарычных паставоў XVIII з'езду ВКП(б). Пачаў яны сваю работу з арганізацыйнай перабудовы ўсіх профазыяных з'яўляў. Рабарганізаваў брыгады сектары ў камісіі. Стварылі камісію па заробку і плаце, жалёва-будаўніцкую камісію, па ахоў працы, вытывацкую і савет сацыяльнага стыханавіца. Усім камісіям кіруючы члены фабкома.

Лепш за ўсіх працую камісія па заробку і плаце. Стварылі яе з'яўляюцца член фабкома тав. Бараніч. Функцыі гэтай камісіі зараз пашпэрыла. Яна займаецца і пытаным развартываня сацыялістычнага сапраўніцтва. Усе рабачыя на

ПРЫЗЫЎ У РАДЫ РСЧА І ВАЕННА-МАРСКОГА ФЛОТА

Ксяніевіч лажала хворая і не магла нават выдзіць урача. Тав. Шапкеўка аказала дапамогу хворай і палыла пытанне аб матэрыяльнай дапамозе тав. Ксяніевіч. Фабком аказаў апошній грашовую дапамогу. Такаса мы дапамагалі та сігналу страхадэлегата рабачыні тав. Левітан, якая мае двух дзяцей і доўгі час хварэла.

Сустрацілі мы і з другімі выпадкамі. Страхадэлегат тав. Савіч наведаў кватэру рабачыні т. Каган, якая не вышла на работу, але дома ён не застаў. У бюлетэні, які яна атрымала, было ўказанне ўрача «наспельным рэжым». Яна ж у гэты час хадзіла па гораду. За невыкананне ўказанняў урача мы не аплацілі бюлетэнь. Рабачыня тав. Шнейдар атрымала бюлетэнь з прычыны таго, што дома захварэла малодшая яе сястра. Прычым, у сям'і яшчэ аставаліся хворыя — сястра і бацька. Мы таксама і за гэты бюлетэнь не аплацілі.

Размеры вылаты па часовай неплаціласці ў першым паўгодзі ўстанавілі аўдзін адзін стыханавіца фабкома, і гэта помы воляга да некастрычных скарэжыві апоміч рапаніўнай партыі і ўрада аб умяшанні працоўнай дысплыны. Зараз тавы п'ятанні разглядаюцца на пасяджэннях фабкома.

Уся работа фабрычнага камітэта і яго камісіі правозішча за ўдзелам шырокага актыва фабрыкі, які складаецца з больш чым 100 чалавек. Гэта — лепшыя людзі прадпрыемства. Лепшыя прадстаўнікі профазыянага актыва фабрыкі ўставаюць у рады партыі. Наша партыйная арганізацыя за адзінаць час прыняла ў кандытаты партыі 5 чалавек — членаў фабкома: рабачыні т. Эцінгон, Мілітовіч, Зайзеняноў, Лямейка і рабачага-актывіста тав. Зыцькіна.

Зараз мы правозімі падрыхтоўку па перавыбару савета сапраўна і справядлач страхадэлегатаў.

РАСТУЦЬ РАДЫ ПАРТЫІ

Рашэнні XVIII з'езду ВКП(б) з'явіліся магутным фактарам росту палітычнай актывінасці мас. Аб гэтым яскрава сведчыць значны прыліў у партыю, які наглядаецца за апошні час.

Па Варшавыльскаму райкому КП(б)В г. Мінска з сакавіка па кастрычнік мясяц прынята ў рады ВКП(б) 693 чалавекі, з іх у члены партыі 238 чалавек і ў кандытаты 455 чалавек.

МАЛАДЫЯ ПАТРЫЁТЫ

Кандытатам КП(б)В прыняты тав. Якубовіч Н. П., пачальнік сас афіцэрскага цэха картграфічнай фабрыкі, стаханавіца завода імяні Малагава тав. Полак Г. Б., лухочыцкай фабрыцы «Чырвоныя токарныя шчы» Бершавы М. І., стаханавіца — сьлесар-інструментальны тав. Траўмаўскага парка Спінава С. В., актывіста Дзёржаўскага тэатра оперы і балета т. Танеэр Р. Х., дырэктар Шнейтман М. Э., музык-камп Фрымо М. Э. і інш.

НОВЫ ФАБКМ ЗА РАБОТАЙ

З часу выбараў фабкома на мінскай швейнай фабрыцы «8 сьнежня» прайшло каля трох месяцаў. Да кіраўніцтва профазыянай работы на фабрыцы прыйшлі новыя людзі, лепшыя стаханавіцы—антывісты высокай прадукцывінасці працы. Многія з іх ужо забалі вопыт кіруючай профазыянай работы і паху, барацьбе.

Вось, напрыклад, стаханавіца Эцінгон. Яна на працягу паўтара года праварава прабформам і сваім асабістым прыкладам нахлала сапраўніцтва ў брыгадзе. Яе брыгада была адной з лепшых на фабрыцы. Удзяльна дапамага, самакантроль, ма сава-выхаваная работа сярэд пашпэры стыханавіцкай металавы працы. Усе брыгады стала стаханавіцкай. За перавыкананне пана і вылучыў акасы працункі брыгада атрымае чырвоны сьпід і грашовую прэмію. Тав. Эцінгон праца з'яўляецца членам фабкома. Яна прапаву ў культываці і вядзе вялікую работу сярэд рабачыні фабрыкі па ліквідацыі маласямейнасці. Прафаргм брыгады з'яўляецца за раз тав. Галубовіч, якую тав. Эцінгон, будучы прафаргм, уцягнула ў грамадскую работу.

У фабком таксама выбраны лепшыя стаханавіцы фабрыкі т. Зыць, Лямейка, Мілітовіч і іншыя.

Повавыбарны фабком асноўнай сваёй задачай паставіў выкананне рашэнняў VIII пленума ВКП(б), накіраваных на развіццё гістарычных паставоў XVIII з'езду ВКП(б). Пачаў яны сваю работу з арганізацыйнай перабудовы ўсіх профазыяных з'яўляў. Рабарганізаваў брыгады сектары ў камісіі. Стварылі камісію па заробку і плаце, жалёва-будаўніцкую камісію, па ахоў працы, вытывацкую і савет сацыяльнага стыханавіца. Усім камісіям кіруючы члены фабкома.

Лепш за ўсіх працую камісія па заробку і плаце. Стварылі яе з'яўляюцца член фабкома тав. Бараніч. Функцыі гэтай камісіі зараз пашпэрыла. Яна займаецца і пытаным развартываня сацыялістычнага сапраўніцтва. Усе рабачыя на

ПРЫЗЫЎ У РАДЫ РСЧА І ВАЕННА-МАРСКОГА ФЛОТА

Ксяніевіч лажала хворая і не магла нават выдзіць урача. Тав. Шапкеўка аказала дапамогу хворай і палыла пытанне аб матэрыяльнай дапамозе тав. Ксяніевіч. Фабком аказаў апошній грашовую дапамогу. Такаса мы дапамагалі та сігналу страхадэлегата рабачыні тав. Левітан, якая мае двух дзяцей і доўгі час хварэла.

Сустрацілі мы і з другімі выпадкамі. Страхадэлегат тав. Савіч наведаў кватэру рабачыні т. Каган, якая не вышла на работу, але дома ён не застаў. У бюлетэні, які яна атрымала, было ўказанне ўрача «наспельным рэжым». Яна ж у гэты час хадзіла па гораду. За невыкананне ўказанняў урача мы не аплацілі бюлетэнь. Рабачыня тав. Шнейдар атрымала бюлетэнь з прычыны таго, што дома захварэла малодшая яе сястра. Прычым, у сям'і яшчэ аставаліся хворыя — сястра і бацька. Мы таксама і за гэты бюлетэнь не аплацілі.

Размеры вылаты па часовай неплаціласці ў першым паўгодзі ўстанавілі аўдзін адзін стыханавіца фабкома, і гэта помы воляга да некастрычных скарэжыві апоміч рапаніўнай партыі і ўрада аб умяшанні працоўнай дысплыны. Зараз тавы п'ятанні разглядаюцца на пасяджэннях фабкома.

Уся работа фабрычнага камітэта і яго камісіі правозішча за ўдзелам шырокага актыва фабрыкі, які складаецца з больш чым 100 чалавек. Гэта — лепшыя людзі прадпрыемства. Лепшыя прадстаўнікі профазыянага актыва фабрыкі ўставаюць у рады партыі. Наша партыйная арганізацыя за адзінаць час прыняла ў кандытаты партыі 5 чалавек — членаў фабкома: рабачыні т. Эцінгон, Мілітовіч, Зайзеняноў, Лямейка і рабачага-актывіста тав. Зыцькіна.

Зараз мы правозімі падрыхтоўку па перавыбару савета сапраўна і справядлач страхадэлегатаў.

РАСТУЦЬ РАДЫ ПАРТЫІ

1814 г.

М. Ю. ЛЕРМАНТАУ

1939 г.

Вялікі рускі паэт

М. Ю. Лермантаў памёр 26-ці год ад нараджэння. Але і за гэты кароткі жыццёвы шлях сваёй геналяўнага творчасці ён прынес нам велізарную карысць нашай радзіме.

Лермантаў, па словах А. В. Луначарскага, «быў эпохі і прытым глыбока шчырым рэакцыянерам».

Паэзія вялікага паэта ўспявала дзеля рэвалюцыйнай традыцыі дэкабрызма. Яго паэзія была з аднаго боку, А. С. Пушкіна, а з другога — паэты дэкабрыстаў: А. І. Отаўскага, Бестужэва, Марцінкевіча і перш за ўсё Рылеява. Лермантаў усецеліў у сабе найвышэйшы рускі паэтычны творчэсць XIX стагоддзя, паэтам грамадзянінам.

Свае погляды на паэзію ён ізаляваў у выдатным вершы «Паэты» (1838 г.). У гэтым вершы Лермантаў гаворыць аб вышэйшым вызначэнні паэты. Паэты і паэзію тут Лермантаў параўноўвае з вышэйшым тэмем разглядае паэзію, як багавую, багавольную зброю ў руках паэта-байца, які змагаецца за справу народа.

Рэвалюцыйным тэматычным пратэстам прасякнута ўся творчасць Лермантава. У 1830 годзе ён піша вершы, у якіх вітае французскую рэвалюцыю 1830 г. Ён радуецца, што французскі народ паўстаў «за незалежнасць і свабоду» і падняў «знамя незалежнасці і свабоды». У другім вершы ён абрабавівае скаронне смерцю французскага караля і гаворыць: «Есть суд земной и для царей».

У гэтым жа годзе паэт піша верш «Проклятое», дзе гаворыць аб будучым народным паўстанні ў Расіі, аб падзенні царызма.

Усё гэта за Рылеявым і паэтам-дэкабрыстам Лермантаў з'яўляе ўвагу на некалькі вольных ноўраў і піша ў 1830-ж годзе верш, прысвечаны поўнараў (Номора), дзе ён гаворыць, што гэтыя іх тыраны, «как все тираны погибали».

У гэтым жа годзе, слезучы трагедыям дэкабрыстаў, Лермантаў піша рэвалюцыйную паэму «Последний сын вольности», у якой апісвае свабодалюбівага Валадзіма Ноўраўскага і яго прыхільцаў, якія не прыміняліся з завязаннем і ўшлі ў дэкабрысцкае выгнанне, каб у далейшым прадаўжаць барацьбу.

Сілай рэвалюцыйнага гневу насіцаны верш «На смерть поэта» (1837 г.). У гэтым вершы Лермантаў гнейна бічуе свопку чары, якая была галоўнай віновіцай гібелі вялікага Пушкіна. Лермантаў тут верна ўказаў сапраўдных віновіцаў смерці паэта. Тут Лермантаў карыстаецца моцным выкрываўчым словам. Ён гнейна бічу свопку грамадства і яго позых прагстаўнікаў — «свет завистливый и душный для сердца вольного и пламенных страстей», катая «Свободы, Гения и Славы». У гэтым вершы ён прадавае немилучую народную помсту: «Тогда не смейте всей вашей черной кровью поэта прачистить кровь».

У вершы 1841 года «Прощай немытая Россия» Лермантаў ратуча шарыае з афіцыйнай «немытой Расіі» — страной рабства, страной гноў. Гэты верш — сапраўдны рэвалюцыйны пратэст супроць царызма, супроць усёго грамадска-патрыячнага ладу.

Гэтым жа рэвалюцыйным пратэстам насіцаны і аповесць «Валды» (1832 г.) і «Песня про купца Калашнікова» (1837 г.), і «Мцыри» (1840 г.), і «Демон» (1829—1840 г.) і многія іншыя творы.

Вялікае месца ў творчасці паэта займае паказ барацьбы горскіх заваявансціх за сваю патрыячную незалежнасць і свабоду, супроць рускага царызма, які веў гандь каланіяльную заваявальную ваіну на Каўказе. Паэма «Мцыри», як і паэмы «Измаил Бей», «Валерик» і іншыя, якая і прысвечана паказу гэтай барацьбы, Лермантаў спачувальна адносіцца да горскіх народнасцей. І ўсе гэтыя творы прасякнута тымі-ж матывамі свабодалюбія.

Лермантаў жыў і творыў у эпоху 30-х гадоў. На рэвалюцыйную барацьбу ў тым годзе наліжваліся адзіночкі, лепшыя людзі

з дваран. Суадносінны сіл былі ў той час не ў іх карысць. І гэтыя геналяўна і часныя асобы, выступаўшы на барацьбу ў той час, былі, па словах В. І. Лешіна, бясслэсныя без падтрымкі народа.

Усё гэта не магло не паклаці сваё адбітак на паэзію Лермантава. У творчасці вялікага паэта адлюстравалася свосааблівасць той эпохі, яна выявілася ў рэальным пазачасе сацыяльных з'яў і прыгонніцтва, у рамантычным непрыячым паэтам той эпохі, у рэвалюцыйным пратэстах і ў змрочным каларыце, якім асяяны творы Лермантава. Яго паэзія насычана змрочнымі матывамі адзіночтва, выгнанні, нявер'я, песімізма і роспачы. Аднак, у песімізме Лермантава мы бачым усё тое-ж непрыячце вялікім паэтам вікалаўскага сапраўднасці. Лермантаў рысуе герояў, хоць і пераможаных, але не змірушыхся. Такія з'яўляюцца і Демон, і Мцыры, і Калашнікаў, і многія іншыя.

Сам Лермантаў настойліва шукаў выхад з адзіночтва і роспачы. І ён верна шукаў гэты выхад у народнасці, у збліжэнні з народам.

У вершы «Родина» (1841 г.) Лермантаў «с отродой многим незнакомой», з любоўю і надзейнай зацікаўнасцю паказвае «мушкетёра» радзімы. Ён бачыць і залучае на алівеае вясковы рускі пейзаж і залучае, што любіць айчыну свайго народа. У гэтым жа час ён адмаўляецца ад афіцыйнага патрыятызма. У гэтым выталеца разрыў паэта з прыгонніцкай жандарскай Расіяй і ў той-жа час яго сапраўдны народны патрыятызм.

Для Лермантава рускі народ — багатыр. У вершы «Воронино» ён выступае наму дваранскаму паказанню прапастаў дзе народны патрыятызм і гераізм, багатырскую магутнасць рускага народа.

Лермантаў вялікую увагу ўзяў на фальклор. Па ўплывам рускага фальклора напісаны такія творы, як «Русская песня», «Казачья колыбельная песня», «Атамар», «Песня про купца Калашнікова».

Вялікі ўплыў на творчасць Лермантава аказаў фальклор каўказскіх народнасцей. Па ўплывам усходніх каўказскіх народнасцей такія творы, як «Тамара», «Дары Терек», «Демон», «Беглен». Уплыў грузінскага народнага эпаса ачуваецца ў паэме «Мцыри».

Неааўта да смерці Лермантаў напісаў цудоўную народную казку з жыцця ўсходніх каўказскіх народнасцей «Ашик Кериб» (1839—1841 г.). Казка асяяна ўсходнім каларытам. У ёй Лермантаў выступае паэтам-гуманістам, ставіць праблему асабістага шчасця, паказвае, якія не вычарпальны крыніцы алтэмізма ёсць у народзе.

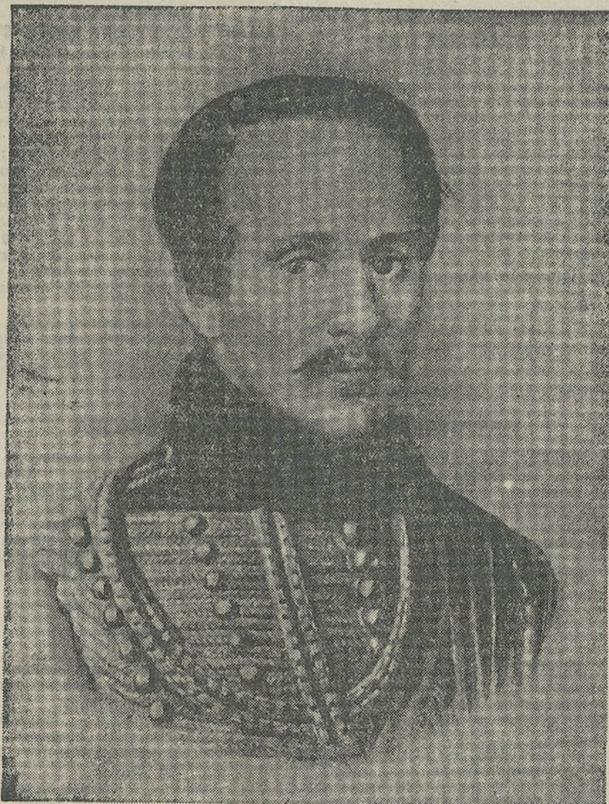
Кіаваец Лермантава да фальклора ўсходніх народнасцей спачувальна з яго велізарнай сімпатый да іх. Падаржа тасое вялікае месца ў творчасці паэта займаюць вобразы гонаў і тэматыка жыцця горскіх народнасцей.

Паэт ішоў па адзіна правільнаму шляху, звязваючы свой асабісты і творчы лёс з лёсам народа. На жал, гэты жыццёвы шлях вялікага паэта абарваўся ў пачатку Лермантаў загінуў, аказаўшыся афійнай нікалаўскай рэакцыі, жандарскай расправы на ім.

Значэнне Лермантава ў рускай літаратуры выключна вялікае. Ён быў найбольшым такім рэвалюцыйным паэтам, як Огароў, Некрасаў, паэты некрасаўскай школы. З другога боку, прэзентацыя нічці прыгнупа ад Лермантава да такіх празаікаў, як Герцен і Лёў Талстой. У гэтым жа час Лермантаў капамо; і Белінскаму; Чарнышэўскаму вырасіў ў ізалятаў; працыраоў рэвалюцыйнай дэмакратыі і Расіі.

Вялікую ацэнку творчасці Лермантава атрымаў ў Белінскага, Герцена, Огарова, Чарнышэўскага, Доброўскага, Горкага. Народныя масы нашай радзімы заўсёды высока шанавалі і будуць шанавалі памяць вялікага паэта.

Н. Г. ЗЕЛЯНЦОУ,
дацэнт мінскага педінстытута імені М. Горкага.

ЛЯ ГАРЫ МАШУК

Памяти М. Ю. ЛЕРМАНТАВА

Ледзь світае. Не шумяць чынарны,
Пралізеў пушынныя снігі гук.
Над гарой пльывуць сівыя змары,
Ледзь світае.
Ты маўчыш, Машук.
Не маўчы! Успомні, як з табой
Гаварыў выгнаннік уначы,
І кажуць гораду душою,
І загадаў думе:
Не маўчы!
Ён любіў Каўказа дух свабодны,
Спеў грузінак,
Гоман горных рок.
Стухаў ён адвечны сказ прыроды,
Як спрачаўся з Шаг-гарой Казбек,
Неспаскойным і ласкавым сынам
Ён сізаў, Машук, ля ног тваіх,
І зайдросіў крывкам ён арліным;
Песняй смелай уздытаў да іх...
Пішучу раніць можа буля злая.
Толькі ў песні крыліў не адняць.

Помніш ты, Машук, гара старая,
Як не змог ён галавы падняць?
Б'ёў парус у адкрытым моры,
Сізыр рок між дзікіх скал цякаў,
І талы загаварыў горы,
І навека забіоў пракаляў,
Век казавата, холаду і смерці
Змыць не мог паэтавай крыві.
Не пагаса гнейныя песьні сэрца
Поўнае навінамі і любі.
Праўдзкі паэтам і ў гучы
З песьняй падаружыцца жывой.
Мы ўзлі яе,
Як сцяг у рукі,
Надзілі вышай над галавой,
І гучыць яна ў гарах на волі,
Устае на маче карабля.
Не забудзе песняра ніколі
Руская, вялікая зямля.

Эдзі АГНЯЦЕВ.

ЛЕРМАНТАЎСКІ ВЕЧАР У ДОМЕ ПАРТАКТЫВА

Учора ў вялікім зале мінскага Дома партактыва адбыўся літаратурны вечар, прысвечаны 125-годдзю з дня нараджэння М. Ю. Лермантава. Зал быў запоўнены прадстаўнікамі рабочых, служачых і інтэлігентных сталіны БССР.

Аксрывалочы вечар, беларускі пісьменнік, ардынаоносец Міхася Лынькоў ахарактарызаваў юбілей М. Ю. Лермантава, як падзею вялікай культурнай важнасці.

Толькі пасля Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі багатая літаратурная спадчына Лермантава стала здыбтым шырокіх народных мас. Яго высокамастацкія творы, праслукнутыя навінамі і гневам да гней і прыгнупа тальнікаў, заклікаючы на барацьбу за

свабоду і ішчасце, карыстаюцца велізарным поспехам у савецкага народа, вызваленага навека ад эксплуатацыі. Таму народ з такой урачыстасцю ўшаноўвае памяць вялікага паэта.

Зместоўны доклад аб жыцці і творчасці М. Ю. Лермантава зрабіў старшы навуковы работнік інстытута літаратуры і мовы Акадэміі навук БССР тат. Барат. У заключэнне афіцыйнай часткі вечара паэтаса Эдзі Агняцэв прачытала верш, прысвечаны памяці вялікага паэта. Затым сімні брыгады Дзяржаўнай эстрады быў наладжан канцэрт з музычных твораў, напісаных на тэсты паэта.

Народнасць паэзіі

Трагічная гібель Пушкіна і такі-ж трагічны лёс другога вялікага рускага паэта — Лермантава, загінуўшага яшчэ болы заўчасна, хвалюе нас праз стагоддзе. Творчасць гэтых геналяўнах спыно рускага народа да гэтага часу астаецца для нас ролівай і блызкай.

Наш відомы крытык Белінскі ў артыкуле, прысвечаным Лермантаву, пісаў: «Вялікі паэт, гаворачы аб сабе самім, аб чалавечтве, бо ў яго натуре ляжыць усё, чым жыць чалавечтву. І таму ў яго смутку ўсім пазнае свой смутак, у яго душы кожны пазнае сваю, і бачыць у ім не толькі паэта, але і чалавеча, брата свайго па чалавечтву».

Чытаючы зараз Лермантава, мы бачым у ім барацьбу за свабоду, за чалавечнасць, якія базірасна напіралі ў грамадстве, станаўшым пад ітам памешчыкаў і капіталістаў, які цемі ў ім аднаго з выдатнейшых прагстаўнікаў рускай культуры і літаратуры.

У змрочныя дні гібелі Пушкіна Лермантаў выступаў са словамі, поўнымі гнева і абурэння, накіраванымі супроць яго забіоў. Яго вядомы верш «На смерць паэта» быў выдатным выхадзішчам усёй злучынай кляі, пагубішай вялікага рускага паэта. І тым, каго Лермантаў заганьбіў словамі: «Свободы, Гения и Славы палачин», — не замарудзілі адносіць яму за яго «железный стих, облитый горечью и злостью». Буля тупога афіцёра Марцывава, накіраванага на Лермантава кіруючай кляікай, абарвала яго жыццё.

«Его убила хладнокровно
Народ удар... спасенья нет.
Устою сердце бьется вольно.
В руке не дрогнул пистолет».

Гэтыя словы Лермантава аб гібелі Пушкіна паўтараюцца праз чатыры гомы паэты смерці вялікага рускага паэта. На гэты раз іх прышося сказаць аб смерці самога Лермантава.

Самадзяржаўна было за што ненавідзець Лермантава. У суворою эпоху рацкі 30-х гадоў, калі Нікалай І-ны, разграміўшы дэкабрыстаў, захаў Расію ў ціскае дэспатычнага свавольства, Лермантаў зноў падняў спыг дэкабрызма. Ён кляміў усё тых, хто пасіўна падпарадаваўся самадзяржаўнаму свавольству: «К добру и злу постыдно равнодушны; В начале поприща мы внемем бореб; И перед опасною позорно-малодушныи, И перед вострою — презренные рабы» «Немытая Россия, страна господ, страна рабов», — пісаў, ахолонны гневам паэт. Яшчэ ў юнацкай аповесці «Валды» Лермантаў ярка нарысаваў паўстанце сілы супроць памешчыкаў: «Усе воны наліліся кроўю, усе кулакі сіцхнуліся, усе сэрцы забіліся алтым жалезным поместы; козькі крўдзім прыпомніў кожны, козькі спосабаў прыдумай кожны запаліць за іх свабоду».

Ачуванне народных няшчасцяў, разумненне таго, што ўлада самадзяржаўна грунтуецца на велізарным прыгнечанні народных мас — вялі Лермантава на шлях выкрываць сучаснага яго грамадскага ладу. Развіваючы тым прыныцы рэалістычнага паказу жыцця, якія з такой глыбінёй былі абгнучанымі Пушкіным, Лермантаў стварыў рал выдатнейшых твораў, у якіх вынес суворо прыгнечаную акружаўшай яго рэалістасці. І лірыка, і проза Лермантава паказвалі чалавеча, гінуўшага пад гнетам жыцця, не дазваляўша яму ажыццявіць тым сапраўдны чалавечыя якасці, якія былі ў ім закладзеныя. «Ачуваю ў грудзі сваёй сілы неасяжымыя», — усклікуў Печорын у «Геро напешо времени». Але прыяшч гэтыя сілы ён не змог, грамадская абстаўтка асуджала яго на бясслэдную гібель.

Белінскі, гаворачы аб Печорыне, адзначыў у ім «супярэчнасці паміж глыбокасна паэты і мізантрасно дэспяіў». Гэта «мізантрасны дэспяіў» і была рэальна тата, што аспрыдлае, акружаўша Печорына, губіла ў ім усё лепшае, вяло яго да гібелі. Рэалістычны творы

Лермантаў глыбока блізка нам усёй сваёй творчасцю, сваёй навінасна да свавольства і прыгнечання, сваёй страпнай любоўю да радзімы, сваёй гарачай марай аб вольным чалавечку, які геналяўна адстойвае тое, ва што ён верыць, гатовым на поўны і самаафідыванне.

Імяна іцпер, калі творчасць Лермантава стала ўсенародным здыбкам, калі яна сапраўды дасгнута ўсюду народом, з асабітай сілай гучыць у ёй тым поты, якія робяць ён блыкім усюму народу: любіў да чалавеча, вера ў чалавеча, мара аб вольным і сільным чалавечку.

Гэта мара ажыццёўлена нашай квалітат, нашым народам. І ён ушаноўвае памяць сваёй вялікіх пісьменнікаў, якія ў мяртвай абстаўтцы пацкай Расіі марылі аб яго свабоды будучыні, якая іцпер ператварылася ў сучаснасць.

Л. ТИМАФЕЕУ.

ЛЕРМАНТАЎ І БЕЛАРУСКАЯ ПАЭЗІЯ

Міхалі Юр'евіч Лермантаў, пасля ка варыага зобіаства шаром вялікага Пушкіна, прадаўжаў у рускай літаратуры традыцыю асновапааааініка рускай літаратуры. Будучы геналяўна паэтам рускага народа, Лермантаў сваёй бясмертнай творчасцю і сваім выключным паэтычным майстэрствам аказаў плаватыны ўплыў не толькі на далейшае развіццё рускай літаратуры, але і літаратуры брапкіх народаў.

Новая беларуская літаратура, пачынаючы ад паэта «Тарас на Парнасе» і «Знеі да наварырага», узнікала пад неспарыным уплывам Пушкіна і Лермантава. Аб гэтым сведчыць выдатная беларуская паэма «Тарас на Парнасе», дзе сатырычна высьмеяны літаратурныя праціўнікі А. С. Пушкіна Булагарыні і Грэх і разам з гэтым вы казана спачувальна вялікім рускім народным пісьменнікам — Пушкіну, Лермантаву і Гогалю.

Калі разглядаць беларускую паэзію з пункту гледжання лермантаўскай матываў і ўплываў, то іх можна ўжо часткова ачуваць у асновапаааініку рэалістычнай беларускай паэзіі Францішку Барышэвічу, таленавітым паэме — грамадзяніне, стору з дня нараджэння якога споўніцца ў 1940 годзе.

У Барышэвіча ёсць некалькі вершаў са зборніка «Смьк беларускі», на якіх можна вачыць плазатворны ўплыў лермантаўскай паэзіі. Так, верш «Хмаркі» — Барышэвіча, напісаны ў шаане народнай песьні, пераклікаецца з вершам Лермантава «Тучкі». Беларускі паэт стварае артыянальны мастацкі твор, умеа сакарыставаўшы лермантаўскі задушаўна-пачытны матыв і паэтычную сімваліку набезных хмарак, што як «вечныя странічкі» і «згнанічкі», пазабўлены сваёй радзімы, імачаца «с милого севера в сторону южную». У вобразе хмарак Лермантаў паказаў свой лёс і лёс сваёх сабраў — дэкабрыстаў-

рэвалюцыянераў, якія былі сасланы царом спачатку ў Сібір, а затым і на Каўказ, дзе ў селіцы знаходзіўся і сам Лермантаў. Барышэвіч умеа скарыставаць лермантаўскі сімвалічны вобраз, ладуцы яму сваю мастацкую інтэрпретацыю: «Хмаркі дымныя, мае братаўкі, Впер гоне вас без дарожанкі, І нідзе для вас няма хатынкі... Дзе радзіліся, дзе ж вы, хмарачкі, Дзе «тутэйшымі» называліся?»

Зямлі роднеўнай знаць няма у вас Ён ўгалоцка, ні прыгнучак; А тут вепер дзе горшы раз-у-раз, Ляцце ж вы без прыгнучак. У сімвалічным вобразе хмарак беларускі паэт выказвае свой сум па тых людзях, якія імануліся да нацыянальнай свабоды і незалежнасці, але парскі ўчал жорстка за імі распраўляўся, высьмеляючы іх з вольнай зямлі.

У Францішка Барышэвіча ёсць верш «Калыханка», на якім таксама відаць ўплыў усім вядомай «Казачьей колыбельной песьні» Лермантава. Барышэвіч у сваёй калыханцы, карыстаючыся лермантаўскім мастацкім прыёмам народнай песьні, выказвае не тэды малярскае, але і сацыяльнае патрыяцкае беларускае сімвалі, якая над казалекам свайго любімага зямлі «спявае песьню мару». У гэтай песьні гучыць ужо нават іранічны некрасаўскі матыв:

Можэ будзець калі панам,
Ші вялікім капітанам,
Людзай божых будзець біні,
Цяжка будзе ў свеце жыці.
А каб усёго гэтага не аталася з лелюбимым сынам, то маці жалае яму:
Ой, не будзь ты лепей панам,
Ні вялікім капітанам.
Бузь, чым матынка разіла,
Каб і ў росіе не хазіла.

Каб век з табой векавала,
Гаравала, прапавала,
Лоді, сынок, люка, люка!
Народныя паэты Янка Купала і Якуб Колас, наследуючы лермантаўскае «Кольце белася песьню», стварылі свае цудоўныя «Калыханкі».

Выдатны беларускі паэт Максім Багдановіч да стагоддзя з дня нараджэння М. Ю. Лермантава ў 1914 годзе напісаў невялікі артыкул пад загалоўкам «Літэры». З пачуццём вялікага жалю і павагі Максім Багдановіч гаворыць аб М. Ю. Лермантаве, як аб геналяўна незабудымым паэце. Багдановіч паказвае, што ў пачатку Лермантаў быў паэтам-рамантыкам, а пад канец у паэзіі Лермантава наеміўся пералом «загучалі рэалістычныя ноты, вызначыўшы зрух да Пушкіна...»

Некааторыя матывы паэзіі Лермантава асабіста моцна гучаць у творчасці Максіма Багдановіча.

Багдановіч многае запамінаў у Лермантава, як у паэта мыйці, ён, слезучы за Лермантавым, у кожным сваім вершы імкнўся мастацка, чотка і паслядоўна, з паэтычнай тонкасцю выказаць глыбокую і багавольную думку агучальна-чалавечага значэння. Прычым, гэта думка-мысль навіна быць не голупубліцыстычнай, а мастацкай. А каб зрабіць яе такой, паэт зарвінен абрабавуе яна, на-майстэрску апрацоўвае свой твор. «Траба з сталі заварыць, гартаваць гібкі верш, абрабіць яго траба з прыпеннем», — дзе Багдановіч на каз паэту.

Лермантаўскія матывы песімізма (хоць Лермантаў не быў песімістам), журбы, адзіночтва ў значнай ступені пераклікаюцца ў творчасці Максіма Багдановіча і маюць родства па сваёму нахаджанню з паэзіяй Лермантава.

Алексеі Макімавіч Горкі ў лекцыях па гісторыі рускай літаратуры, чытаных на

Капры, гаворачы аб тым, што Лермантаў быў шырай і глыбей свайго героя Печорына, даў глыбокую характарыстыку песімізма Лермантава. «У Лермантава, — гаворыць Горкі, — ёсць рысы песімізма. Але песімізм у Лермантаве — дзеяснае пачуццё, у гэтым песімізме ясна гучыць пагарда да самаансці, адмаўленне яе, прагнасць барацьбы і журба, і роспач ад сазнання адзіночтва, ад сазнання бясцілы».

Лермантаў прэзіраў і ненавідзеў нікалаўскае рэалістасць, у якой народ жарыста прыгнучаў, усё жывое і прагрэсывае пазаўлялася і знішчалася. Але выхад з гэтага становішча паэт не бачыў. Агасць і ўзікаюць матывы песімізма і агучае, якія з'яўляюцца ў Лермантава формай пратэсту супроць нікалаўскай рэалістасці.

Чуламу і малодому таленавітаму паэту М. Багдановічу давалася жыць ужо ў другою эпоху, у эпоху імперыялізма, у эпоху таксама камарную і зліку, у якой па наваў жуцым гнёт над народам, над чалавечкам. Багдановіч ненавідзеў гэтую рэалістасць, але, не бачачы іншага выхаду, усведмаючы сваё адзіночтва і бясцілае, часамі таксама адваўся песімізму, у якім таксама гучыць пагарда да капіталістычнай рэалістасці і адмаўленне яе.

Лермантаў, як вялікі гуманіст, з пачуццём павагі і спачування адносіўся да абшчэднага людю.

Есць у Лермантава верш «Нішчы», напісаны паэтам у сувязі з канкрэтным выпадкам, які адбыўся на паружынай паперы. З болем у сэрцы апісвае Лермантаў наступны выпадак:

«Хлеба лишь хлеба он просил,
И взор являл живую муку,
И кто-то камень положил
В его протянутую руку».

Яшчэ мне камень давалі;
І тым каменні між імі і мной
Спыноў вялізнае сталі.
Яна усё вышай і вышай расце.
І пмаг каго лудка аякае.
Пшо-ж будзе, як дрогне, як рухне яна,
Каго пад сабой пахавае».

Лермантаў напісаў цудоўны верш «На севере диком стоит одиноко», які з'яўляецца адвольным перакладам верша Гейне «Осена и пальма».

Максім Багдановіч таксама зрабіў адвольны пераклад на беларускую мову названага верша Гейна.

Лермантаўскія матывы моцна ачуваюцца па ў паказе Багдановічам тэмы кахання.

Багдановіч, як і Лермантаў, паказвае каханне ў плане лермантаўскай чыстай, прыгожай і багавольнай мары.

Есць яшчэ адзін момант у паэзіі Багдановіча, які ў пэўнай ступені пераклікаецца з паэзіяй вялікага рускага паэта Лермантава. Лермантаў велімі любіць вусіную народную творчасць і па яе неаспараным уплывам напісаў паэму рад твораў.

М. Багдановіч таксама напісаў многа твораў пад навіна-песенным лад («Страна-голубица», «Максім і Магдалона» і інш.), у якіх у лермантаўскім рамантычным пачуццём паэтызаваў гераізм, мужнасць, спеласць і алагу.

У дарэвалюцыйных творах нашых народных паэтаў Якуба Коласа і Янка Купала ёсць асобныя матывы, якія на сваю паэтычнаму і сацыяльнаму гучанню родствены паэзіі Лермантава.

З А Р У Б Я Ж О М

ВЯЛІКАЯ ЦІКАВАСЦЬ ДА СССР У ЛІТВЕ

КАУНАС. 13 кастрычніка. (ТАСС). За апошнія дні ў Літве адзначаецца вялікая цікавасць да жыцця Савецкага Саюза. Літоўскія газеты «Літувос жытос» і «XX-ы амжкус» змяшчаюць артыкулы аб Савецкім Саюзе, у прыватнасці аб насельніцтве, горадах, стане прамысловасці, сельскай гаспадарцы і аб ахове здароўя.

Днямі ў Каунасе ў выдадзеных кніжнага магазіна «Моксаас» вышаў першы нумар зборніка «Кніжная паіса». У зборніку змяшчаны артыкулы аб Лермантавічус, Чарнышаўскім, Салтыкова-Шчадріне, А. Кальневе.

Прабыванне савецкіх маракоў у Эстоніі

ТАЛІН. 13 кастрычніка. (ТАСС). Учора камандаванне савецкага флота адзначыла панесенае візіты камандуючым эстонскімі марскімі сіламі, начальнікам талінскага гарнізона, першым памочнікам начальніка штаба і талінскаму гарадскому газаву. У афіцэрскім клубе было дана спезанне ў часць савецкіх марскіх камандзіраў.

Прабыванне ваеннай дэлегацыі СССР ў Рыге

РЫГА. 13 кастрычніка. (ТАСС). Сёння члены ваеннай дэлегацыі СССР па чарзе з фэліганам флота 2-га ранга т. Ісаквічам і капітанам І.га ранга т. Алауэвым наведалі камандуючага латвійскай арміі генерала Беркіса, начальніка генеральнага штаба латвійскай арміі Розенштэйна і камандуючага ваенна-марскім флотам Латвіі адмірала Спада.

Выступленне галоўнакамандуючага эстонскай арміі Лайдонера

ТАЛІН. 14 кастрычніка. (ТАСС). 12 кастрычніка вечарам з прававой аб разлічэнні савецка-эстонскага пакта аб узаемадапамоце выступіў па радыё галоўнакамандуючы эстонскай арміяй генерал Лайдонер.

У жыцці пашай дзяржавы і народа, сказаў ён, абдылі сур'ёзныя падзеі. Мы заключылі пакт аб узаемадапамоце з нашым вялікім ухадным сусветам — Савецкім Саюзам. Змест гэтага пакта ўсім вядомы. Пакт уваў ўступіў у сілу. У Таліне адразу ж прыехала ваенная камісія Савецкага Саюза, і гэта-ж камісія была наастанца з нашай боку. Перш змяшанай ваеннай камісіі Савецкага Саюза і Эстоніі стала задача — быстра вырашыць пытанні, звязаныя з рэалізацыяй пакта, устанавіць месца баз для марскіх сіл Савецкага Саюза і тагаварына аб месцазнаходжанні і размяшчэнні гарнізонаў, прызначаных для абароны гэтых марскіх баз.

Гэта вялікая работа цяпер закончана. Яна праводзілася ў атмасферы ўзаемнага давер'я і разумення. У сучасны момант канчаткова ўстаноўлены раёны размяшчэння савецкіх войск.

Пачатак прыходу савецкіх войск на нашу тэрыторыю, сказаў Лайдонер, назначан на 18 кастрычніка. Я ўпэўнены, што адносіны паміж нашымі мясцовымі жыхарамі і ваеннымі ўладамі Савецкага Саюза, а таксама паміж мясцовымі жыхарамі і Чырвонай Арміяй будуць асновавацца на ўзаемным давер'і, як гэта межа месца пры заключэнні пакта аб узаемадапамоце ў Маскве і пры рабле змяшанай камісіі ў Таліне.

Мы звязалі лёс сваёй дзяржавы і народа ў некаторым сэнсе з пактам аб узаемадапамоце з Савецкім Саюзам, які ў сувязі з гэтым нова падкрэсліў незалежнасць сваёй мірнай палітыкі і жаданне прадузяць яе. Гэта — вялікі станоўчы фактар для будучыні нашай дзяржавы і нашай народа.

Перагаворы паміж германскім, эстонскім і латвійскім урадамі

БЕРЛІН. 11 кастрычніка. (ТАСС). Ва ўсіх германскіх газетах апублікавана афіцыйнае паведамленне аб перагаворах паміж германскім, эстонскім і латвійскім урадамі — з другога, аб перасяленні ў Эстоніі і Латвіі ў Германію грамадзян германскага пададанства і латвійскіх грамадзян нямецкай нацыянальнасці.

У сувязі з гэтым, афіцыйна германскага міністэрства замежных спраў «Дойтэ дэ папатыштлітштэ» карэспандэнцэі піша: «Перагаворы Германіі з Латвіяй аб эвакуацыі з гэтых краін немцаў свецчачы аб тым, што Германія не мае намеру сярэствена немцаў, якія жывуць за граніцай, для якіх небуль імперыялістычных мэт. Гэтым фактам Германія адмаўляе прынесенае ёй імкненне да гегемоніі ў Еўропе і падкрэслівае абмежаванасць сваёй інтэрэсаў, што таксама вынікае з пагаднення з СССР. Германія, — прадузяе афіцыйна, — лічыць, што зараз найбольш зручны момант для звароту немцаў у Балтыйскіх краін па радыё. Тэрміновасць гэтага мерапрыемства звязана выключна з тым, што Германія зараз адчувае патрэбу ў засяленні немцамі набытых ёй ўсходніх абласцей».

ЗАУВАГА ТАСС: За апошнія дні ў замежнай прэсе з'явіўся рад паведамленняў, якія іжыма аб'являюць прычыны эвакуацыі германскіх грамадзян, жагалоных выехаць з Прыбалтыйскіх краін. Займаючыся рознымі вымысламі з поспу таго, чым выклікаў тэрміновы характар мерапрыемстваў германскага ўрада, некаторыя газеты «Дойтэ аксірэ», «Дойтэ геральд», «Нью-Ёрк таймс» «Тэлеграф» і інш.) і тэлеграфічныя агенствы (Гаас. Экспрэйж тэлеграф) прабуць звязваць перасяленне немцаў немцаў з Латвіяй і Эстоніяй з дагаворамі аб узаемадапамоце, заключенымі паміж СССР і Прыбалтыйскімі дзяржавамі. Распаўсюджваюцца бязгледзячы і пахлэбніцкія версіі, нібы гэтыя дагаворы вядуць за сабой савецка-эстонскай і латвійскай, не гледзячы на тое, што ў гэтых дагаворах ясна падкрэслівана неўмяшанне на ўнутранае жыццё і павяда да дзяржаўнага, сацыяльнага і эканамічнага ладу тагаварынах старон. Вышэйшы прысвечаны раз'ясненне германскага афіцыйна паказвае, што перасяленне немцаў у Германію праводзіцца выключна па ініцыятыве германскага ўрада і выклікана ўказанымі меркаваннямі германскай дзяржавы.

ВАЙНА Ў ЕЎРОПЕ

ЗВОДКА ВЯРХОУНАГА КАМАНДАВАННЯ ГЕРМАНСКОЙ АРМІІ

БЕРЛІН. 14 кастрычніка. (ТАСС). Вярхоўнае камандаванне германскай арміі паведамляе: «На ўсходзе праасоўванне да граніцы дзяржаўных інтарэсаў Германіі і СССР закончылася заняццём памеччаных апошніх пунктаў узлоўж ракі Буг. На захадзе адзначаецца слабая артылерыйская здынасьць. У часе пэтрагэтных баёў за Шейтэна, Оберштэйна і Майсена германскімі знішчальнікамі і зенітнай артылерыяй збыты тры варожыя самалёты. З боку Германіі страт няма».

ФРАНЦУЗСКАЕ КАМІОНКЕ

ПАРЫЖ. 14 кастрычніка. (ТАСС). Апублікавана наступнае каміонке: «Рагіна 14 кастрычніка. Ноч прайшла спакойна. У раёне па ўсход ад ракі Мозель абываецца артылерыйская перастражка».

ПАТАПЛЕННЕ АНГЛІЙСКАГА ЛІНКОРА

ЛОНДАН. 14 кастрычніка. (ТАСС). Марское міністэрства афіцыйна аб'явіла аб патопленні, як вядома, падводнай лодкай англійскага лінкара «Рэйял ок». Спісак выратаваўшыся будзе апублікаван у бліжэйшы час.

Англійскі лінкар «Рэйял ок» быў спущан на волю ў 1914 годзе і ўступіў у строй у 1916 годзе. Вазамяшчэнне карабля 29.150 тон. Галоўнае ўзбраенне яго: 8 гармат калібрам 15 зміймаў, 12 гармат калібрам 6 зміймаў. Мае катанішчы і знішчальнікі. Скорасць — 23 вузла. У ваенны час камянда лінкара налічвала 1149 чалавек. Пабутова карабля абышлася амаль у 2,5 млн. фунтаў стэрлінгаў.

Выступленне Хор-Беліша

ЛОНДАН. 12 кастрычніка. (ТАСС). 11 кастрычніка ў палаце абшчыні выступіў ваенны міністр Хор-Беліша. Міністр спыніўся на дзейнасці міністэрства з пачатку вайны.

«У 1914 годзе, — заявіў Хор-Беліша, — за першыя паўтара месяца вайны мы адправілі ва Францыю 148 тысяч чалавек. За 5 тыдняў, прайшоўшых з пачатку цыперанійскай вайны, мы транспартавалі ва Францыю 158 тысяч чалавек. На працягу гэтага перыяда часта мы стварылі ланцу базу і лініі камунікацый, якія забяспечылі пастаянны патак ваенных магарыялаў усякага роду, а таксама адпраўку новых кантынгентаў войск.

Параўноўваючы работу, праробленую зараз з тым, што было прароблена ў 1914 годзе, мы можам сказаць наступнае: у той час было адпраўлена толькі 800 машын, кожная з якіх рабка перавозіла па вазе 2 тны. У сучасны момант мы ўжо перавозім ва Францыю 25 тысяч машын, у тым ліку і танкі, прычым некалькіх з іх выключна вялікіх размераў, вагою звыш 15 тон кожны».

ВОДУКІ ГЕРМАНСКАГА ДРУКУ НА ПРАМОВУ ЧЭМБЕРЛЕНА

БЕРЛІН. 13 кастрычніка. (ТАСС). Усе газеты адлюпоў вялікую ўвагу ўраваўшайся прамове Чэмберлена (гл. «Звязда» ад 14 кастрычніка). Газеты вышлі пад аглагамі: «Чэмберлен хоча вайны», «Чэмберлен адхілае мірныя прапановы Германіі», «Чэмберлен не хоча міру».

«Дойтэ алтэмітэ пэйтунг» у перадавым артыкуле піша, што Чэмберлен у сваёй прамове паўтарыў звычайныя напады на Германію і прабаўў перакласці на яе алказнасць за прадузяжэнне вайны. Пасля прамовы англійскага прам'ер-міністра, падкрэслівае газета, абсалютна ясна, што англійскі ўрад не жадае існа мірных шляхам, указаным Гітлерам, і што ён не адмаўляецца ад сваёй мэты знішчэння Германіі.

НА ФРАНТАХ У КІТАІ

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

Кітайскія часці, перасекшы Хуаньхуэйскую граніцу і дагнаўшыся востку Тунчэна (у паўднёва-усходняй частцы правыні Хубэй), акружылі японскія войскі ў гэтым горадзе. 12 кастрычніка японскія часці прабаўлі правацца, атакаваўшы кітайскія пазіцыі на вышніх на паўднёвы ўсход ад Тунчэна, аднак у рэзультате бою, страціўшы звыш тысячы чалавек, адшлілі на зыходныя пазіцыі.

НАЛЕТ КІТАЙСКОЙ АВІАЦЫІ НА ХАНЬОУ

ЧУНЬШІН. 14 кастрычніка. (ТАСС). Сёння 3 групы кітайскіх самалётаў бабальнавалі японскі аэрапорт і ваенныя склады ў Ханьоў. Знішчана многа японскіх самалётаў, не паспеліх падняцца. На ваенных складах узнік пажар, які прадаўжаецца тры гадзіны.

Наступляў кітайскі самалётна выцелена 20 японскіх знішчальнікаў. У паведаваным баю, які абыўся над Ічанам, збыты тры японскія знішчальнікі.

ПАВЕДАМЛЕННЕ АНГЛІЙСКАГА МАРСКАГО МІНІСТЭРСТВА

ЛОНДАН. 14 кастрычніка. (ТАСС). Марское міністэрства паведамляе, што 13 кастрычніка англійскімі караблямі патоплены тры германскія падводныя лодкі. Некалкі членаў каманд гэтых лодак паабраны. Як заявіла марское міністэрства, германскае інфармацыйнае бюро пачер прыгавіла, што ў рэзультате нападу германскіх самалётаў на англійскую эскадру ў Паўночным моры 9 кастрычніка 4 германскіх самалёты ўпалі ў мора і 2 самалёты зрабілі вымунаную пасадку на даўкай трыотры. Англійскія караблі не атрымаўлі аднаго пашкоджання ад больш чым сотні бомб, скінутых германскімі самалётамі.

ЛОНДАН. 14 кастрычніка. (ТАСС). Міністэрства авіяцыі апублікавала спісак лётчыкаў, загінуўшых за мінулы тыдзень. У спіску — 32 загінуў і 15 прапаўшых без вестці.

ПАТАПЛЕННЕ АНГЛІЙСКАГА ЛІНКОРА

ЛОНДАН. 14 кастрычніка. (ТАСС). Марское міністэрства афіцыйна аб'явіла аб патопленні, як вядома, падводнай лодкай англійскага лінкара «Рэйял ок». Спісак выратаваўшыся будзе апублікаван у бліжэйшы час.

Англійскі лінкар «Рэйял ок» быў спущан на волю ў 1914 годзе і ўступіў у строй у 1916 годзе. Вазамяшчэнне карабля 29.150 тон. Галоўнае ўзбраенне яго: 8 гармат калібрам 15 зміймаў, 12 гармат калібрам 6 зміймаў. Мае катанішчы і знішчальнікі. Скорасць — 23 вузла. У ваенны час камянда лінкара налічвала 1149 чалавек. Пабутова карабля абышлася амаль у 2,5 млн. фунтаў стэрлінгаў.

Выступленне Хор-Беліша

ЛОНДАН. 12 кастрычніка. (ТАСС). 11 кастрычніка ў палаце абшчыні выступіў ваенны міністр Хор-Беліша. Міністр спыніўся на дзейнасці міністэрства з пачатку вайны.

«У 1914 годзе, — заявіў Хор-Беліша, — за першыя паўтара месяца вайны мы адправілі ва Францыю 148 тысяч чалавек. За 5 тыдняў, прайшоўшых з пачатку цыперанійскай вайны, мы транспартавалі ва Францыю 158 тысяч чалавек. На працягу гэтага перыяда часта мы стварылі ланцу базу і лініі камунікацый, якія забяспечылі пастаянны патак ваенных магарыялаў усякага роду, а таксама адпраўку новых кантынгентаў войск.

Параўноўваючы работу, праробленую зараз з тым, што было прароблена ў 1914 годзе, мы можам сказаць наступнае: у той час было адпраўлена толькі 800 машын, кожная з якіх рабка перавозіла па вазе 2 тны. У сучасны момант мы ўжо перавозім ва Францыю 25 тысяч машын, у тым ліку і танкі, прычым некалькіх з іх выключна вялікіх размераў, вагою звыш 15 тон кожны».

ВОДУКІ ГЕРМАНСКАГА ДРУКУ НА ПРАМОВУ ЧЭМБЕРЛЕНА

БЕРЛІН. 13 кастрычніка. (ТАСС). Усе газеты адлюпоў вялікую ўвагу ўраваўшайся прамове Чэмберлена (гл. «Звязда» ад 14 кастрычніка). Газеты вышлі пад аглагамі: «Чэмберлен хоча вайны», «Чэмберлен адхілае мірныя прапановы Германіі», «Чэмберлен не хоча міру».

«Дойтэ алтэмітэ пэйтунг» у перадавым артыкуле піша, што Чэмберлен у сваёй прамове паўтарыў звычайныя напады на Германію і прабаўў перакласці на яе алказнасць за прадузяжэнне вайны. Пасля прамовы англійскага прам'ер-міністра, падкрэслівае газета, абсалютна ясна, што англійскі ўрад не жадае існа мірных шляхам, указаным Гітлерам, і што ён не адмаўляецца ад сваёй мэты знішчэння Германіі.

НА ФРАНТАХ У КІТАІ

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

Кітайскія часці, перасекшы Хуаньхуэйскую граніцу і дагнаўшыся востку Тунчэна (у паўднёва-усходняй частцы правыні Хубэй), акружылі японскія войскі ў гэтым горадзе. 12 кастрычніка японскія часці прабаўлі правацца, атакаваўшы кітайскія пазіцыі на вышніх на паўднёвы ўсход ад Тунчэна, аднак у рэзультате бою, страціўшы звыш тысячы чалавек, адшлілі на зыходныя пазіцыі.

НАЛЕТ КІТАЙСКОЙ АВІАЦЫІ НА ХАНЬОУ

ЧУНЬШІН. 14 кастрычніка. (ТАСС). Сёння 3 групы кітайскіх самалётаў бабальнавалі японскі аэрапорт і ваенныя склады ў Ханьоў. Знішчана многа японскіх самалётаў, не паспеліх падняцца. На ваенных складах узнік пажар, які прадаўжаецца тры гадзіны.

Наступляў кітайскі самалётна выцелена 20 японскіх знішчальнікаў. У паведаваным баю, які абыўся над Ічанам, збыты тры японскія знішчальнікі.

АД АКАДЭМІІ НАВУК БЕЛАРУСКАЙ ССР

У адпаведнасці з пастававай Савета Народных Камісароў БССР ад 8 кастрычніка 1939 г. аб выбарах у Акадэмію навук БССР 12 сапраўдных членаў і 27 членаў-карэспандэнцаў, Акадэмія навук БССР паведамляе аб тым, што адтываюцца вакансіі сапраўдных членаў і членаў-карэспандэнцаў Акадэміі навук БССР па наступных аддзяленнях:

1. Аддзяленне прыродазнаўчых навук — сапраўдных членаў — 8, членаў-карэспандэнцаў — 18.

2. Аддзяленне тэхнічных навук — сапраўдных членаў — 1, членаў-карэспандэнцаў — 2.

3. Аддзяленне гуманітарных навук — сапраўдных членаў — 3, членаў-карэспандэнцаў — 7.

Згодна § 11 статута Акадэміі навук БССР сапраўднымі членамі Акадэміі навук могуць быць выбраны вучоныя, якія ў багатай навуку працамі перастанулі на га навуковага значэння і саадейнічаюць сацыялістычнаму будаўніцтву СССР.

Членамі-карэспандэнцэмі Акадэміі навук БССР, згодна § 20 статута Акадэміі

навук, могуць быць выбраны выдаючыся вучоныя на розных галінах ведаў. Згодна § 17 статута Акадэміі навук БССР навуковыя ўстановы, грамадскія арганізацыі, асобныя навуковыя работнікі і групы навуковых работнікаў могуць на працягу 2-х месяцаў з дня гэтай публікацыі паведамляць Акадэміі навук БССР пісьмова, з адпаведнай матывіроўкай, імяны кандыдатаў у сапраўдных члены і члены-карэспандэнцы Акадэміі навук з ліку выдаючыся вучоных пэўнай галіны ведаў.

Пры вылучэнні кандыдатаў у сапраўдных члены і члены-карэспандэнцы Акадэміі навук БССР неабходна прыкладзі наступныя матэрыялы: біяграфію з анкетай і характарыстыку кандыдата, характарыстыку яго навуковых работ і іх значэння для навуцы і сацыялістычнага будаўніцтва СССР, спісак навуковых работ, ваздымы грамадскіх арганізацый.

Прэзідэнт Акадэміі навук БССР акадэмік ГОРЭУ. Санратаар прэзідыума Акадэміі навук БССР К. ЗІМАННА. Мінск, 15 кастрычніка 1939 г.

Брацкая дапамога Заходняй Беларусі

КУРСЫ ДЛЯ АДВАКАТАў ГОРАДА БЕЛАСТАНА

БЕЛАСТОК. Група малодзых адвакатаў Беларускага ўстава 54 чалавек звярнулася ў часовае ўпраўленне з просьбай стварыць курсы для перападрыхтоўкі мясцовых юристаў.

Часовае ўпраўленне просьбу задаволяе. Створаны спецыяльныя курсы, на якіх адвакаты будуць вучыцца асновы Сталінскай Канстытуцыі, савецкага заканадаўства і інш. (БЕЛТА).

ПАДАРУНКІ ДЗЕЦЯМ

БРЫЧАЎ. У пачатку загадкава аддзелам піянераў райкома комсомола на сталах, праслах, лывах — кнігі. Гэта падарункі школьнікаў горада дзецям Заходняй Беларусі.

Вучань 10 класа школы імяні Барыса Мажэка М. Сосін падарыў дзецям Заходняй Беларусі сваю любімую кнігу — зборнік прозы А. С. Пушкіна. На чыстым лісту Сосін напісаў: «На памяць дарагім брацім Заходняй Беларусі. Па атрыманні кнігі прашу напісаць мне пісьмо».

Сярод падарункаў — творы Гогаля, Некрасава, Лермантава, Салтыкова-Шчадріна, Гюга, М. Горькага, Нікалая Остроўскага, кнігі аб легендарных герах грамадзянскай вайны — Чапаеве, Шчорсе. (БЕЛТА).

НОВЫЯ ПРАВІЛЫ ПЕРАВОДУ ГРОШАЙ

З пачатку лістапада ўстапуць у сілу заавержданыя Наркомсубаў СССР новыя правілы пераводу грошай. Яны даюць а правіламі і атрымліваюць грашовых пераводаў рад лататворных выгяд і ліквідуць непаразуменні, якія выклікаліся асобнымі момантамі раней існуючых правілаў.

Так, напрыклад, пошта не прымае грашовых пераводаў без поўнага ўказання імяні і імяні балькі атрымальніка. За раз, калі аправіпель не ведае імяні і імяні балькі, ён можа пісаць толькі ініцыялы атрымальніка або можа пісаць толькі імя і прозвішча. Калі аправіпель не ведае і імяні, то можа ўказаць толькі пасадку і прозвішча.

Паведамленні аб грашовых пераводах застаўляюць грамадзянам без распіскі. Яны часта губляліся, што выклікала скаргі. Зараз паведамленні будуць уручацца пад распіску.

Асобныя палажэнні новых правілаў пераводных аперацый ужо ўступілі ў сілу. У прыватнасці, сельскія нашоўныя агенствы, якія раней не праводзілі прыёму і выплаты грашовых пераводаў, зараз гэтыя аперацыі выконваюць. У сельскіх месцевасіях уведзена таксама дастаўка калітасных пісьмоасомамі грашовых пераводаў «на дом».

В ВАГОНАУ ШКЛА ДЛЯ ЧЫГУНАН ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ І ЗАХОДНЯЙ УКРАІНЫ

ГОМЕЛЬ. Гомельскі шклозавод імяні Сталіна ажуржае для чыгунак Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны 8 вагонаў аканога шкла. Шкло будзе накіравана для Брэсцкай, Бовельскай, Львўўскай і інш. чыгунак.

ДЗЯРЖАЎНЫ БЕЛАРУСІ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР ВІЯЗДІАЕ У БЕЛАСТОК

Беларускі дзяржаўны драматычны тэатр, пасля прам'еры п'есы К. Крапівы «Хто імяцца апошнім», 18 кастрычніка ў поўным саставе выязджае ў Беласток. Тэатр пакажа 3 п'есані: «Партызаны» — К. Крапівы, «Салавей» — З. Вядуці і «Надз'я сябраваная» — Н. Пагозіна.

Рэзам з дзяржаўным тэатрам выязджае калектыў мастацкай самадзейнасці клуба будаўнікоў у саставе 50 чалавек. У рапертуары самадзейнага калектыва — беларускія народныя песні, поэсія аб гоні і заласце вядлікім Сталіне.

16 кастрычніка ў Варазавічы, Станіні і Валтэвскіх выязджае арэстр народных інструментаў, а 17 — хор і сімфанічны арэстр Дзяржаўнай Філармоніі БССР. (БЕЛТА).

НОВЫ СЕЛЬМАГ

АСПАВІЧЫ. З кожным днём пашырэння галінавая сетка ў вёсках. Будуюцца новыя культурныя сельскія магазіны. У гэтым годзе ў Аспавічкім раёне пабудаваны два новых сельмагі. Нядаўна адкрыты новы сельскі магазін у Ліпавіцкім сельсавеце.

Зараз ва ўсіх 13 сельсаветах раёна ёсьць сельмагі і спецыяльныя крамы па продажу прамысловых тавараў. (БЕЛТА).

ДЗЕННІК

Сёння, у 7 гадзін вечара, у клубе фабрыкі імяні Кагановіча (Няміга, 32) адбудзецца нарада сакратараў партыі і партгрупы Кагановіцкага раёна па пытанню: «Аб падрыхтоўцы да 22-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі».

16 кастрычніка, у 7 гадзін вечара, Дом партактыва Мінгаркома ВЛКСМ праводзіць лекцыю на тэму «Аб Заходняй Беларусі і Заходняй Украіне».

Лектар — акадэмік, член-карэспандэнт Акадэміі навук СССР тав. Пічэта, Лекцыя адбудзецца ў Доме партактыва (вялікая зала). Білеты ў РЕ КЛ(ОБ).

В. а. адзнакага рэдактара Т. С. ГАРБУНОУ.

ПЕРШЫ БЕЛАРУСІ ДЗЯРЖАЎНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР. 15 кастрычніка — спектакля імя. 16 кастрычніка — прам'ера «ХТО СМЯШЦА АПОШНІМ». Пачатак у 7 г. 30 м. веч. Каса адкрыта з 2-5 г. веч.

ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЦЕТА. 17 кастрычніка. Абавесмент № 116. «НАРСКАЯ ЯВЯСТКА». Выезды ў тэатральнай касе (Дом прафсаюза) з 12 да 5 г. дня; у дзень п'есані — у касе тэатра з 6 г. веч.

Кінастэр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» «СТЕПАН РАЗІН». Пачатак у 5, 7, 9 і 11 г. веч. Кінастэр «ІНТЭРНАЦЫОНАЛ» «ДРУЗЬЯ ВСТРЕЧАЮТСЯ ВНОВЬ».

Кінастэр «СПАРТАК» МАРСЕЛЬСЯ. Дзеньчы кінастэр СЕВАНСКІЯ РЫБАКІ. Кінастэр «НАВІНЫ ДНЯ». 1. Горад імяні Маршала (кінапрэсія). 2. Журналы Маскоўскай студыі кінапрэсіі №№ 83 і 86. 3